הו למושב

שבועון המושבים וההתיישבות הכפרית • מס' 784 • 23 במאי 2013 • י"ד בסיון תשע"ג

כואב?
בי-קיור לייזר.

ראה עמוד 7

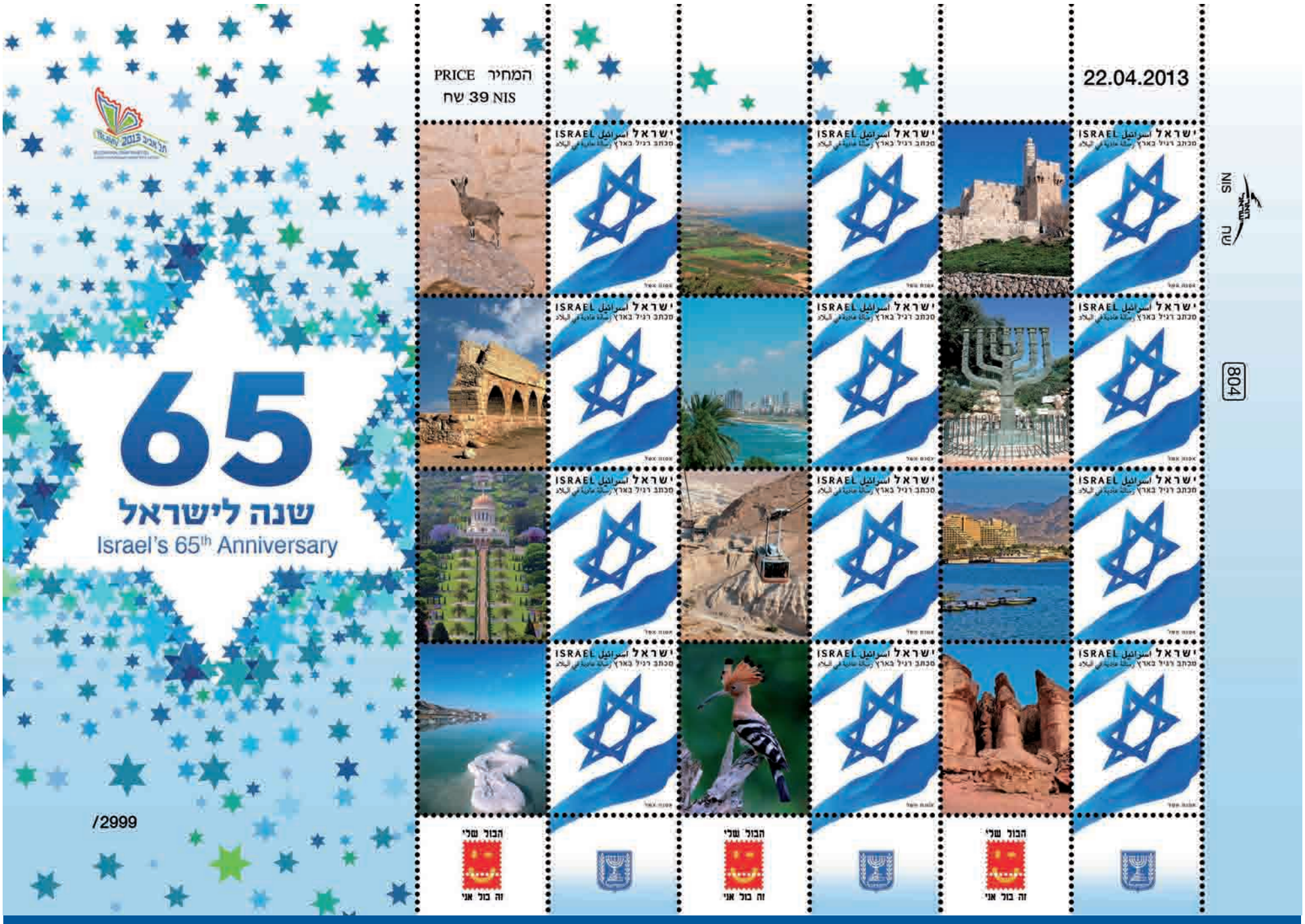

מה? בול!

בולים חגיגיים לרגל 65 שנות המדינה, דברי דואר שנשלחו בזמן מלחמה ממושבים ומקיבוצים נצורים ומכתבים שעברו חיטוי יוצגו בתערוכה בין-לאומית שתיפתח בישראל ביום ראשון **זהר נוי ■ עמ' 16**

"סניור" להדברה טובה יותר

תכשיר חדשני להדברת קרציות, פרעושים, וזבובים במשך החי

מכתשים מפעלים כימיים בע"מ

לשרותכם בייעוץ והדרכה:
רמי שניידר
מנהל תכשירי תברואה ווטרינריה
משרד: 03-6577577 נייד: 052-6056069

תוכן

צילום: ap

הטאבלט בפריזר
חשוד בגניבה מבית במושב בדרום לא רצה שהשוטרים ימצאו את השלל

6

צילום: ליהי אבירן

דודי גינזבורג, מנכ"ל קנ"ט

85 מיליון שקלים
הנזקים לחקלאות משיטפונות בינואר, פגיעות הברד והשרב באפריל

8

צילום: אדי ישראל

אל תשכחו אותה
אם החיטה רוצה להתארח בחתונה, עם כל האטרקציות, אבל אין לה הזמנה

15

נגמרה החגיגה

ננעל פסטיבל חלב ודבש ה-13

מופע של "תיסלם" סיים שבוע גדוש אירועים בעמק יזרעאל, שבו התקיימו ערב הצדעה לאפי נצר, מופעי להקות מחול וחגיגת האקורדיונים השנתית

שבוע של חגיגות הסתיים ביום ראשון השבוע (19 במאי) במופע רוק מקפיץ ורב משתתפים של להקת "תיסלם", שביצעה את להיטיה הגדולים מכל הזמנים מול מאות מתושבי עמק יזרעאל והסביבה.

המופע של הלהקה הוותיקה חתם את פסטיבל חלב ודבש, שהתקיים בפעם ה-13 ברחבי העמק ובמהלכו התקיימו מסע האופניים "גלגלים של תקווה", בהשתתפות כ-9,000 רוכבי אופניים מכל הארץ, טקס ביכורים מרכזי במושב נהלל עם מופע סוסים, רונדו טרקטורים ותצוגת כלים חקלאיים, ריקודי ילדים וביכורי התינוקות המסורתיים.

עוד במהלך הפסטיבל: חגיגת האקורדיונים השנתית, שבה ניגנו בכירי האקורדיוניסטים בישראל; בנהלל התקיים ערב הצדעה לשיריו של אפי נצר, שנכח באירוע, בביצוע חבורות זמר מהעמק וחבורות אורחות; להקת המחול "אלון יזרעאל" אירחה להקות מכל הארץ, שהמשיכו לרקוד לאורך כל השבוע במופעים ובהרקדות שנערכו באזור.

בליל שבועות נערכו ברחבי העמק "תיקונים", תערוכת האמנות "תחנה בזמן" נפתחה בתחנת הרכבת בכפר יהושע, התערוכה תמשיך לפעול גם בחודשים מאי ויוני. ביישוב תמרת נפתחה תערוכת "אמני העמק", שבה הציגו מיצירותיהם 30 אמנים מרחבי העמק. באתרי התיירות התקיימו סיורים ופעילויות רבות לכבוד חג השבועות, שבהם לקחו חלק אלפי מבקרים.

ראש המועצה האזורית אייל בצר סיכם את הפסטיבל: "נהנינו לראות את האלפים שגדשו את העמק והשתתפו בשפע הפעילויות והמופעים, על רקע נופי העמק הנפלאים. הפסטיבל שלנו הפך למסורת תרבותית וחקלאית ואנו גאים בכך".

תצוגת טרקטורים ולהקת המחול "אלון יזרעאל". תערוכת "תחנה בזמן" נפתחה בכפר יהושע
צילומים: ישראל פרץ

"קו למושב" גם באינטרנט - תנועת המושבים: www.tmoshavim.org.il ■ תנועת האיחוד החקלאי: www.ihaklai.org.il

קו למושב

■ עורך: דרור יוסף
■ עורך משנה עודד לפיד
■ מנהלת עיתון עדנה זיו

■ כתבים חני סולומון, יעקב לזר, נחמן גלבוע, עו"ד אפרת חקיקת, יבל ברקאי, עו"ד איילת רייך-מיכאלי, דגנית רם, זהר נוי, איתמר גור, סלע קורן

■ דואר אלקטרוני
dror.maariv@gmail.com

מזכירה והפקה אסתי כלפון 03-5632547
esti.halfon@maariv.co.il
■ גרפיקה מערכת שרה ראובן
■ גרפיקה מודעות ניקולאי קולניק
מערכת 03-5632441
מודעות לוח שירלי הכהן
טל' לוח 03-5682878
shirly.hacohen@maariv.co.il

יועצי פרסום דניאלה גבאי, יעקב קניאל, יורם טביבי, גילה סבן
טל' מודעות 03-5632547
פקס מודעות 03-5638728
מודעות kav_daf@maariv.co.il

המערכת והמנהלה רח' קרליבך 2, ת"א

C

סיימתם לקרוא?
אנא השליכו את הגיליון לפח המחזור הסמוך למקום מגוריכם.

משנה למנכ"ל: עקיבא גולדבלום akiva.goldblum@maariv.co.il

כל הזכויות שמורות. אין להעתיק, לתרגם, לשדר בכל אמצעי, לאחסן במאגר מידע, לפרסם או להפיץ בכל אמצעי כל חלק מן המודפס בעיתון הזה.

גובש צוות שיבצע פיילוט ליישום החלטה 1155

כך הודיעה שולה בן צבי, מנהלת האגף החקלאי במינהל מקרקעי ישראל, בכנס למושבים בצפון, שדן בשורה של נושאים המעסיקים את המושבניקים - מבן ממשיך ועד שימושים חורגים בנחלות

יישום החלטה 1155 (979) במסגרת הוראות האגף החקלאי, החלטה 823 לצורך חתימה על הסכמי חכירה בגין חלקות א' של הנחלות, פי־צול מגרש מנחלה, מכירה ורכישה של נחלות, הורשה, בן ממשיך, שימושים חורגים בנחלות – אלו היו רק חלק משורה של נושאים שבהם עסק כנס למושבים, שנערך ב–9 במאי במלון קיבוץ לביא.

שולה בן צבי, מנהלת האגף החקלאי במינהל (כיום רשות) מקרקעי ישראל והאחראית על יישום החלטה 823 והחלטה 1155 (979) ועל עריכת הפיילוט בשני מושבים ובשני קיבוצים, הייתה הנואמת המרכזית בכנס.

המנחה, עורך דין אביגדור ליבוביץ' (ממשרד ליבוביץ', שער ושות', שארגן את הכנס), הרצה על מכירה ועל רכישה של נחלות, על שימושים חורגים וחריגות בנייה וכן בעניין צוואות ובן ממשיך. בכנס דנו בחלוקת נחלה בין יורשים, נערכה סקירה של הפסיקה האחרונה והוצע כיצד יש להסדיר את היחסים עם דור ההמשך וכיצד לערוך צוואות הצופות פני עתיד, במס־גרת יישום החלטה 1155.

עו"ד ורואה חשבון שניר שער הרצה בנושא מס שבח ומס ערך מוסף בנחלות ועדכן את המשתתפים בהחלטות מיסוי חדשות החלות על בעליהן ובגזירות המס הצפויות מידי הממ־שלה החדשה. בכנס השתתפו גם השמאי משה ברנע, שדיבר על דמי הסכמה ועל דמי רכישה ועל התשלום למינהל במסגרת פיצול מגרש מנחלה; נחמה בוגין, שדיברה על יישום החל־טה 1155 במסגרת הגשת השגות על גובה דמי הרכישה; המודד ברני גטניו, שהסביר כיצד יש להכין נחלה לצורך רישום הזכויות בטאבו; וכן האדריכל איתי זהבי, שנתן דוגמאות מעשיות לפיצול נחלה.

שולה בן צבי, מנהלת האגף החקלאי ברמ"י, עדכנה את המשתתפים, כי בימים אלה גובש צוות שיפעל במחוז מרכז של המינהל ויהיה אחראי על הפיילוט, שבמסגרתו ייבחן היישום של החלטה 1155. הצוות יעסוק גם ביישום של החלטה 823 הקובעת, כי ייחתם הסכם חכירה לדורות בגין חלקות א' של הנחלות לארבע תקופות מתחדשות של 49 שנים כל אחת.

בן צבי הסבירה, כי הוחלט ליישם כיום את החלטה 823 בטרם תיושם החלטה 1155 שנב־חנת במסגרת הפיילוט, על מנת לאפשר חתי־מה מיידית על הסכמי חכירה ביחס לחלקות א'. החתימה על הסכמי החכירה לפי החלטה 823 תתבצע ללא תשלום למינהל.

הובהר, כי על מנת שיתאפשר לחתום על הסכם חכירה, יש לפעול ולסיים את הליך הפרצלציה במושבים לצורך רישום חלקות א' כיחידות רי־שום נפרדות ובשלמות בלשכת רישום המקרק־עין, שכן היישום מוטל על כל המושב ולא באופן פרטני.

עוד הוסבר, כי על מנת שהמינהל יאפשר חתימה על הסכמי החכירה, יש לטפל בנושא של חריגות בנייה ושימושים חורגים בחלקות א' וכן בחלקות ב' ו–ג' של הנחלות. ללא הסדרת נושאים אלה, לא יתאפשר לחתום על הסכמי החכירה. בעלי נחלות שיחתמו על הסכמים לפי החלטה 823 ויבקשו להחליף את הסכמי החכירה לנוסח שיוכן על פי החלטה 1155, יוכלו לעשות זאת לאחר שתיושם ההחלטה.

עד יישום החלטה 1155 פועל המינהל בהתאם לכללים הקיימים. לאחר שהחלטה 1155 תיכנס לתוקף יינתן חלון זמן שיימשך שישה חודשים, ובמהלכו יוכלו בעלי הנחלות לבקש ליישם את "1155" על פעולות שבוצעו מיום אישור ההחל־טה בבג"ץ (יוני 2011) עד מועד היישום בפועל. במקרים אלה תיתכן השבת כסף ששולם – "דמי רכישה" במסגרת מכירה, "דמי היתר" במסגרת תוספות בנייה, "דמי היוון" במסגרת הפרדת מגרש מנחלה ובמקרים דומים אחרים.

שטח חלקת המגורים: שני דונם וחצי

בהחלטה 1155 קיימת דרישה מרכזית, כי גודל חלקת המגורים (משבצת צהובה) יהיה שני דונם וחצי, לכל היותר. הנושא מעסיק רבות את בעלי הנחלות, שכן בפועל, קיימות נחלות שבהן חלקות המגורים גדולות יותר או קטנות יותר מהדרישה. בן צבי אמרה, שייערך "צילום" של חלקת המגורים, נכון ל–27 במארס 2007, המו־עד הקובע בהתאם להחלטה – השטח שיימצא יהיה שטח חלקת המגורים.

לאחר המועד הקובע, לא יתאפשר להגדיל את חלקת המגורים מעבר לשני דונם וחצי. בנחלה שבה שטח חלקת המגורים גדול משני דונם וחצי, נכון למועד הקובע, יוכל בעל הנחלה לרכוש את הזכויות בשטח העודף בתשלום בשיעור 91% ועל תשלום זה יחולו הנחות אזור.

תושבים באזורי עדיפות לאומית א' וקו עימות יוכלו לבקש להגדיל את חלקת המגורים לשני דונם וחצי. בנושא זה הוסיפה בן צבי, כי קיימת מגמה במינהל לבקש ממועצת מקרקעי ישראל לתקן את ההחלטה, כך שייקבע כי גם בנחלה שבה חלקת המגורים קטנה מהמגבלה ש"קפאה" ב–27 במארס 07', ייקבע כי יהיו התושבים זכ־אים לקבל השלמה לשני דונם וחצי.

פיצול מגרש מנחלה

המינהל פועל כיום במסגרת הפרדת מגרש מנחלה, בהתאם להוראות אגף חקלאי 62 וגו־בה תשלום בשיעור 91%, בכפוף להנחות אזור. בהתאם להחלטה 1155, יהיה אפשר לבצע הליך של פיצול מגרש מנחלה ולשלם 33% בגין דמי היוון, בכפיפות להנחות אזור.

אחד ממשתתפי הכנס שאל על קיבולת הפי־צולים שיאפשרו בכל מושב. בן צבי השיבה, כי הקיבולת נקבעת בהתאם להוראות תכנית מתאר (תמ"א) 35, והמינהל דורש, כי שתי יחידות "יי־שמרו" עבור כל נחלה. מעבר לכך, יש לבחון את קיבולת המגרשים בהרחבה, משקי עזר ובתים מקצועיים. היתרה שתיוותר היא הקיבולת עבור הפיצולים.

באגודות רבות יש בעיה של קיבולת מגרשים ונדרש פתרון גם בתוך האגודות במסגרת החלו־קה. בפגישה שנערכה עם מינהל התכנון במשרד הפנים, יש מגמה לאשר שלושה בתים בנחלות ובהתאם, לתקן את קיבולת המגרשים בתמ"א 35 וכן את התכניות ברמה הארצית על מנת להגדיל את זכויות הבנייה. לדוגמה, במושב שבו יש תקן ל–80 נחלות והקיבולת לפי תמ"א 35 מאפשרת 350 יחידות דיור, תתוקן הקיבולת של תמ"א 35 ל–430 יח"ד (80+350) על מנת לאפשר יחידה שלישית בנחלה. מטרת התיקון להותיר שתי יחידות בנחלה לאחר ביצוע פיצול מגרש מהנחלה.

תשלום "דמי רכישה" בהעברת זכויות בנחלה

החלטה 1155 קובעת, כי בעת העברת זכויות בנחלה ישולמו "דמי רכישה" בגין זכויות בנ־ייה קיימות ועתידיות. כיצד יחושב "פוטנציאל" בגין זכויות בנייה עתידיות? בכנס הוסבר, כי זכויות בנייה עתידיות הן אלה שמעבר לתכנית בניין עיר (תב"ע) המאושרת כיום. הכוונה היא להתייחס לפוטנציאל הבנייה של בית שלי־שי בנחלה, שהנו קרוב מאוד, ועל כן גובה דמי הרכישה יחושב בהתאם לקיבולת זכויות הבנייה הקיימת כיום בתב"ע ובהתאם לפוטנציאל הק־יים ביחס לנחלה המגלם בית שלישי.

יישוב חדש בנגב

החל שיווק שלב ב' בכרמית. רבע מהמגרשים ביישוב שמוקם רבע שעה מבאר שבע מיועדים לבני מיתר

מועצת היישוב מיתר הודיעה ביום שני, 20 במאי, כי שיווק שלב ב' של היי־שוב כרמית החל, בהסכמה ש–25% מן המגרשים מוצעים יישמרו לתושביה.

שיווק המגרשים לבנייה בשלב ב' של היישוב כרמית, הממוקם במרחק 15 דקות נסיעה צפונית–מזרחית מבאר שבע (כשעה מתל אביב), יצא לדרך. שטח המגרשים המוצעים לתושבים החדשים הוא בין 500 מטרים רבועים ל–700 מ"ר, ומחירם כ–450 אלף שקלים, בהתאם לגודלם.

המבקשים להתגורר ביישוב יוכלו להירשם עד סוף החודש (30 במאי) באתר האינטרנט של כרמית, והצפי לתשלום למינהל הוא ספטמבר 2013. על פי הודעת המועצה המקומית, לוח הזמנים קובע את התחלת הבנייה בקיץ 2014 ואכלוס השכונות הראשונות יחל בקיץ 2015.

ראש מועצת מיתר, אבנר בן גרא, חתם על הסדר המעניק עדיפות לבני יישו־בו ברכישת מגרשים בכרמית. בסיכום הדברים הוחלט, כי לבני המועצה המקו־מית מיתר (על פי רישום משרד הפנים המעיד על מגורים במשך מרבית שלוש השנים האחרונות, מ–1 באפריל 2010) יוקצו רבע מהמגרשים בשלב ב'.

היישוב כרמית, הנמצא דקות נסיעה ספורות צפונית מצומת שוקת, שבו מתוכנן לקום מחלף כביש 6, נועד לקלוט משפחות צעירות מישראל ומחוצה לה, עולים וישראלים. השלב הראשון יכלול 470 משפחות ועל פי התכנון, היישוב עתיד להתפתח עד שיכיל 2,500 בתי אב.

בהקמת היישוב שותפים גופים רבים וביניהם משרדי ממשלה (שיכון, עלייה וקליטה, פיתוח הנגב), קק"ל, הסוכנות היהודית, תנועת "אור" וארגון "נפש בנפש" ותורמים פרטיים.

הדמיית מחשב של כרמית. על פי התכנון, היישוב עתיד להתפתח עד שיכיל 2,500 בתי אב

המדינה קנתה, המדינה הציבה - אמציה ישלם

מבנה משרדים שנועד למזכירות המושב בחבל לכיש נרכש על ידי המדינה והוצב על ידי החטיבה להתיישבות ללא היתר. האגודה השיתופית נתבעה על ידי המדינה ונמצאה אשמה. בפסק הדין נכתב, כי השפעת עבירות התכנון והבנייה חמורה, "בייחוד בתחום עבירות התכנון והבנייה במגזר החקלאי, שבו קיימת, לדאבון הלב, התחושה כי איש הישר בעיניו יעשה"

היד ששילמה והניחה את המשרדים במקומם ללא היתר גם תובעת בבית המשפט. העובדה שמבנה חדש למזכירות מושב אמציה נרכש על ידי מדינת ישראל והוצב על ידה ביישוב, ללא היתר, אינה מקנה הגנה מן הצדק. כך נפסק במשפט שבו המדינה – באמצעות הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה "שקמים" – תבעה את המושב השיתופי אמציה, בחבל לכיש, ממשקי חרות בית"ר.

בית המשפט הרשיע את האגודה השיתופית החקלאית במושב אמציה בעבירה של ביצוע עבודות ובשימוש במקרקעין שבשטח המושב, ללא היתר בנייה. השופט עידו כפכפי מבית משפט השלום באשקלון, שבו הוגשה התביעה, קבע כי האגודה היא בעלת השליטה והמשתמשת במקרקעין, ולא הוכיחה שהעבירה נעברה שלא בידיעתה ושנקטה בכל האמצעים למנוע אותה. הטיעונים לעונש יינתנו ביום רביעי הקרוב.

על פי עובדות כתב האישום, הנאשמת הקימה מבנה משרדים ששטחו 60 מטרים רבועים ב–2 במאי 2007, או בסמוך לכך, ללא היתר בנייה, ועשתה בו שימוש בניגוד לחוק. במענה שלה לכתב האישום טענה הנאשמת, כי אינה הבעלים של הקרקע ועל כן, בהתאם לחוק, אי אפשר להגיש נגדה כתב אישום. בנוסף, טענה כי לא הציבה את המבנה, אלא החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית אחראית להצבתו, כחלק מהיערכות לקליטת כ–65 משפחות ממפוני גוש קטיף ביישוב.

בנוסף, האגודה ביקשה מבית המשפט להורות על זיכויה מכוח הגנה מן הצדק. לגישתה, אין מתקבל על הדעת שבכובע אחד, המדינה תציב את המבנה ואילו בכובע אחר, תגיש בגין הצבתו כתב אישום.

לדעת השופט, אין די בכך שהמבנה, שהוא נשוא כתב האישום, נרכש והוצב על ידי המדינה, על מנת להקנות למשתמשים בו מקלט מן החוק: "אמנם המדינה רכשה את המבנה מכספה ודאגה להצבתו, אולם הדבר נעשה בעקבות דרישת הנאשמת ולצרכיה בלבד. המבנה לא הוצב ביישוב בעקבות החלטה חד–צדדית של המדינה אשר, כרעם ביום בהיר, 'הנחיתה' מבנה מזכירות חדש במושב, אלא בעקבות דרישה ובקשת המושב לסייע להם בעניין.

"ברור כי הנאשמת, מכוח היותה בעלת השליטה במקרקעין, יוזמת הצבת המבנה והמשתמשת הבלעדית בו, היא אשר צריכה לבקש את ההיתר (כפי שעשתה) ולכל הפחות, להפסיק את השימוש האסור במבנה שלא כדין. הנסיבות האמורות אינן עולות לכדי הגנה מן הצדק".

בית משפט השלום הרשיע את הנאשמת והסביר: "ממכלול הנסיבות עלה, כי בתמורה לקליטת המפונים הוענקה למושב 'מתנה' בדמות מבנה מזכירות חדש, אולם המתנה אינה פוטרת מהצורך בקבלת היתר. העובדה, כי לאחר הגשת כתב האישום נרתמה החטיבה להתיישבות לקידום הוצאת ההיתר והבקשה בשם המושב הוגשה בסיועה, על ידי המהנדס מטעמה, אין בה כדי לפטור הנאשמת מאחריות. הנאשמת נהגה באדישות לצורך בקבלת ההיתר ואינה זכאית לפטור מאחריות".

בפסק הדין כתב השופט כפכפי: "כבר נפסק, לא–אחת, כי עבירות התכנון והבנייה חותרות תחת המרקם התכנוני הנאות, וכי ההשלכה הניכרת של עשיית דין–עצמי בתחום זה – היא הפגיעה בהשלטת החוק... על רקע שכיחות התופעה נפסק, פעם אחר פעם, כי זו הייתה למכת מדינה של ממש... וכי יש להילחם בנגע פסול זה, שהיה לחזון נפרץ והמהווה פגיעה חמורה בשלטון החוק לעין השמש, באמצעות ענישה מחמירה ומרתיעה...

"יישום הדוקטרינה האמורה בעניינם של המשיבים, אשר הפרו בריש גלי את דיני התכנון והבנייה, בדרך של עשיית דין–עצמי, פוגעת, אפוא, הן בערך החברתי שביסוד עבירות התכנון והבנייה – ההגנה על המרקם התכנוני, הן בהשלטת הדין בתחום זה והן בשמירת אמון הציבור בשלטון החוק.

"כאשר הפרת החוק גלויה לעיני כל – וזו טיבה של ההפרה בתחום התכנון והבנייה – היא מכרסמת במלחמת החרמה בעבירות אלה, ואף מעודדת בעקיפין את ביצוען. חמורה השלכת התופעה שבעתיים בתחום עבירות התכנון והבנייה במגזר החקלאי, שבו קיימת, לדאבון הלב, התחושה כי איש הישר בעיניו יעשה."

פסק הדין, שפורסם ב"כל היום", יומון לענייני תכנון ובנייה בעריכת עו"ד עפר טויסטר, ניתן ב–29 באפריל. הטיעונים לעונש יישמעו חודש לאחר מכן, ביום רביעי הקרוב, 29 במאי, בשעה 09:00, בבית משפט השלום באשקלון.

עו"ד טויסטר סבור, כי פסק הדין מצביע על גישה מחמירה ביחס לשימוש ב"הגנה מן הצדק": "שוב למדנו, כי יש להקדים בדיקה לשימוש וכי אין לעשות שימוש בנכס טרם שהובהר כי הנכס בנוי בהיתר והשימוש תואם את השימוש שנקבע בו.

"להיתר הבנייה שני תפקידים. האחד הוא להסדיר את הבנייה, שאמורה להתבצע כל עוד הוא בתוקף, והשני לקבוע את השימוש במבנה שייבנה, וזאת ללא הגבלת זמן".

חם, חם, קפוא!

מחשב לוח שנגנב מבית במושב בדרום נמצא במקפיא

אייפד. בזכות הקור, המכשיר המשיך המשיך לשדר

צילום: AP

החיפוש המשטרתי אחר מחשב לוח ("טאבלט") הסתיים בתא ההקפאה של מקרר בבית משפחה בפזורה הבדואית בנגב.

להפתעת כוחות השיטור מיחידת שחר 101 וראש מחלקת חקירות מודיעין בתחנת משטרת אופקים, רב פקד צדוק יוסף, ב"פריזר" נמצא אייפד (מחשב לוח של חברת אפל), שנגנב על ידי פורצים לבית באחד ממושבי הדרום.

הפורצים, ששמחו כנראה ליטול את המכשיר היקר עמם, לא ידעו פרט קטן וחשוב: באייפד מותקנת תוכנה המודיעה על מיקומה במקרה של גניבה. כל עוד נותרה בה סוללה, התוכנה אותתה לבעלי המכשיר המחפשים אחריו, וסימנה עבורם את היישוב הבדואי שבו נמצא.

האותות התקבלו על ידי בעלי המחשב הקטן, שדאגו להתקין בו תוכנת אבטחה לשעת הצורך, ורפ"ק צדוק יוסף וצוות לוחמים מיחידת שחר 101 דרום הוקפצו למקום לחיפוש, שבמהלכו אותר האייפד בתא ההקפאה של המקרר. הטמפרטורה הנמוכה ששררה בתא אולי עזרה לשוטרים – קור מאט את קצב ההתפרקות החשמלי של סוללה ואולי בזכותו המכשיר דלק עדיין ושידר את מיקומו באיתותים הולכים ונחלשים.

בעל הבית נעצר והועבר לתחנת משטרת אופקים להמשך חקירה.

המציל שהצית

שוטרי תחנת ערד עצרו תושב אחד המושבים באזור ים המלח, שעבד כמציל באחת מבריכות המלונות בעין בוקק, לאחר שפוטר מעבודתו. האיש נעצר בחשד שהצית את סוכת ההצלה.

שוטרים שהוזעקו לעין בוקק בשבוע שעבר עצרו צעיר, בשנות ה–20 לחייו, שנחשד בהצתה, לאחר מרדף קצר.

במשטרה סבורים, כי מיד לאחר שפוטר מתפקידו כמציל, הצית העציר את הסוכה ששימשה אותו בזמן עבודתו.

מעצר החשוד הוארך ובכוונת הפרקליטות להגיש נגדו כתב אישום בהצתה.

ידידיו הטובים

כלב חולץ בשלום מנחל צאלים

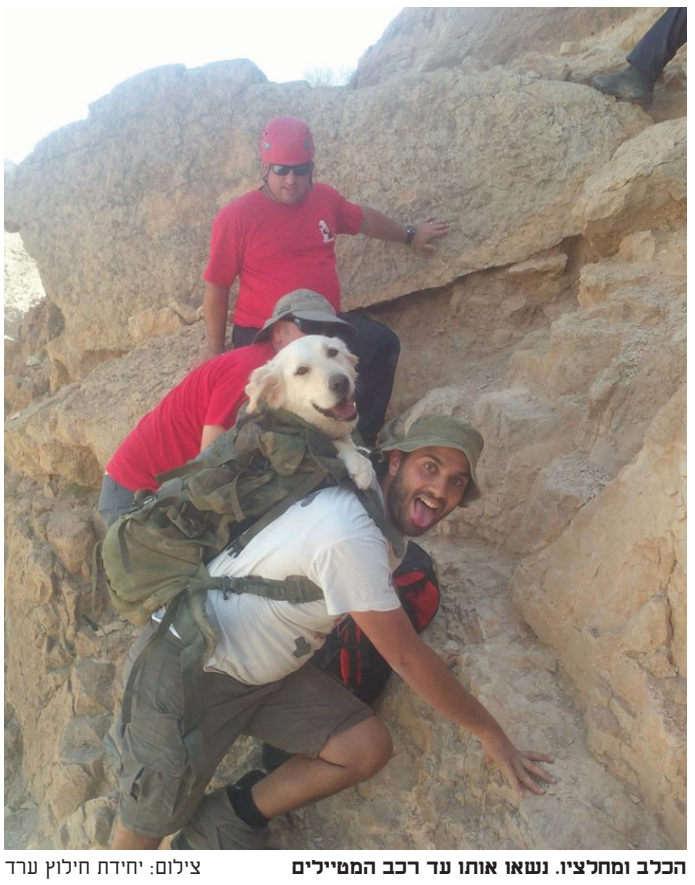

הכלב ומחלציו. נשאו אותו עד רכב המטיילים

צילום: יחידת חילוץ ערד

ב–14 במאי, בשעות אחר הצהריים, הגיעה קריאה לעזרה משני אחים, בני 18 ו–31, שטיילו עם כלב גדול בנחל צאלים. המטיילים ביקשו עזרה בחילוץ כלבם, משום שבעל החיים סבל משחיקה בכריות כפות רגליים והם גילו שאינם יכולים לשאת אותו בשביל הסולמות העולה מהנחל לתצפית שליד ברכת צפירה.

לעזרתם הגיעו אנשי יחידת חילוץ ערד. מתנדבי היחידה הגיעו למקום שבו נמצאו שני האחים, "ארזו" את הכלב בתוך תרמיל גב גדול ונשאו אותו עד רכב המטיילים, שחנה ליד ברכת צפירה.

רוני גמליאל, רכז המתנדבים ביחידת ערד, מסר שלאחר חילוצו, הכלב קיבל טיפול רפואי. לכלב ולמטיילים שלום.

כואב? בי-קיור לייזר.

KDA

אצלי כדורים וזריקות יש רק במגרש הכדורסל.
מה אני עושה כשכאבי הגב או הברכיים מציקים?
מטפל בעצמי בבית, בעזרת **בי-קיור לייזר**,
כמה דקות, פעמיים ביום, וזה עובד.

מיקי ברקוביץ

מכשיר רפואי המסייע בטיפול בבעיות כאב ואורתופדיה, אצלך בבית!

עשרות אלפי מטופלים ברחבי הארץ כבר גילו את הטיפול הבריא - טבעי ולא פולשני, בטוח ונוח לשימוש לכל המשפחה.
בי-קיור לייזר מסייע בפתרון כאבי גב וברכיים, בעיות כאב כרוניות, כאבים הנובעים משחיקה בגיל מבוגר ופציעות ספורט.
בי-קיור לייזר נמצא בשימוש בבתי החולים איכילוב, הדסה, רמב"ם ושיבא.

B-CURE®
LASER
לנצח את הכאב, אצלי בבית.

לייעוץ, פרטים נוספים
ולרכישה במחיר מיוחד, חייגו עכשיו:
***3414**
להשיג בסופר-פארם, בתי מרקחת נבחרים,
מכבי שירותי בריאות וחנויות אורתופדיה.

למחקרים והמלצות: www.gd-energies.com
אישור מכשיר רפואי בקהיליה האירופאית **CE 0120** ● **אריקה כרמל בע"מ**

GOOD ENERGIES

"על החקלאות לצמוח ב-249% ב-20 השנים הקרובות"

ארז ויגודמן, מנכ"ל מכתשים אגן, בוועידת קנ"ט 2013: המדינה צריכה לייצר פלטפורמה שתאפשר לחקלאות הישראלית להתחרות במדינות אחרות ולספק את הביקושים העולמיים

"החקלאות היא הדבר הגדול הבא, בראייה עולמית, ולישראל תפקיד חשוב בהליך זה", כך אמר ארז ויגודמן, מנכ"ל מכתשים אגן ב"ועידת קנ"ט 2013", שערכה הקרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בתל אביב ביום שני.

בוועידה שעסקה ב"חקלאות מצמיחה הזדמנויות" אמר ויגודמן, כי בתהליך שנמשך עשר שנים מרכז הכובד עבר מהעולם המערבי לאסיה, כאשר הסחר העולמי במדינות הצמיחה עובר את העולם המפותח. "הנפח של הסחר העולמי יילך ויגדל", המנוע המרכזי של השינוי הוא הדמוגרפי. כל אוכלוסיית העולם צומחת כיום במדינות המתעוררות. ב-2050 יחיו בערים בעולם כשישה מיליארד אנשים. המעבר מערים לכפרים משנה את המשוואה.

"מעבר מרכז הכובד הייצורי לעולם המתפתח תורם לגידול באבטלה במדינות המערביות ולירידה בתעשיות המקומיות. המלחמה על התעשייה והחקלאות בישראל היא מלחמה על הנשמה של המדינה. נילחם שתהיה פה תעשייה מצליחה, חקלאות ולא רק חקלאות. יש לכך חשיבות מעבר לאקסל או גיליון נתונים".

לדבריו, על מנת לספק את הביקושים העולמיים ב-20 השנים הקרובות יש להגדיל את תפוקת האנרגיה בשיעור 30%, את הפקת המתכות ב-57%, המים, ב-139%, חקלאות ואדמות חקלאיות: 249%. למרות זאת, העולם מאבד מדי שנייה קרקע חקלאית בגודל של מגרש כדורגל בגין בנייה וגורמים נוספים.

לדברי ויגודמן, הפער הזה יוצר רמת אי ודאות הגבוהה שהייתה אי פעם. "כתוצאה מכך, רואים גידול דרמטי במחירי הסחורות. הקצב לא צפוי להשתנות, הכוחות הריאליים ימשיכו לעבוד. צריך לפתור את צד הביקוש או ההיצע, קצב השינוי הולך ומתגבר".

ויגודמן סבור, שהמזון שהעולם יידרש לייצר ב-40 השנים הבאות שקול לכל המזון שיוצר בעולם בעשרת אלפים השנים האחרונות, בזמן שבו חלה ירידה מתמדת בתפוקה החקלאית העולמית. "המהפכה שעוברת על העולם דילגה על ענף החקלאות, כאשר רוב השיפורים בחקלאות במאה השנים האחרונות נבעו מיתרון הגודל ולא מפריצת דרך טכנולוגית. זאת בנוסף לצמצום מספר הזנים המגודלים". לטענתו, אחת הסיבות לכך היא ההשקעה המצומצמת במחקר ובפיתוח העולמי בחקלאות, מו"פ המחזיק בנתח בשיעור 1.5% בלבד מכלל המו"פ העולמי. זאת לעומת 18% מהמו"פ המושקע בתרופות, 14% במכוניות, 7.5% בתוכנה ובמחשבים – 9.35 מיליארד דולר לעומת 610 מיליארד דולר בכל העולם בעשור האחרון.

לדעת ויגודמן, החקלאות היא "הדבר הגדול הבא" שייתן מענה לצרכים העולמיים ולישראל יש חשיבות גבוהה במימוש הרעיון: "ישראל היא מעבדה לחקלאות. המחסור במים ובאדמה מהווים מנוע לחדשנות בחקלאות.

"החקלאות היא מהתעשיות החשובות שיש בארץ. זו תעשייה שיכולה להתחרות בעולם וצריך להשקיע בה. התפקיד של המדינה הוא לייצר את הפלטפורמה שתאפשר לה להתפתח ולייצא".

נזקים ב-85 מיליון שקלים

היקף נזקי הטבע לחקלאים השנה נאמד ב-85 מיליון שקלים, כך הודיע ביום שני, בוועידת החקלאות והעסקים, מנכ"ל קנ"ט דודי גינזבורג. מרב הנזקים נגרמו בעיקר בחודשים ינואר ואפריל, שבהם סבלו החקלאים והגידולים מפגעי מזג אויר קיצוני – מתכי ברד, שיטפונות ושרב כבד.

על פי הנתונים שהוצגו בוועידה, בינואר השנה נגרם כתוצאה משיטפונות נזק כבד הנאמד ב-45 מיליון שקלים. עיקר הנזק נגרם בענף הירקות ושיעורו 30 מיליון שקלים. בנוסף, נגרמו נזקים בענף פרי הדר, שהיקפם כשישה מיליוני שקלים, ארבעה מיליון וחצי שקלים לבתי צמיחה, שני מיליוני שקלים בענף הפלחה וכשני מיליונים נוספים לענף צמחי הנוי.

באפריל השנה, בעקבות ברד ושרב כבד, נגרמו נזקים שנאמדו ב-40 מיליון שקלים. עיקר הנזקים נגרמו בענף הירקות (כ-25 מיליון שקלים), בנוסף לנזקים בענף הפלחה (כ-12 מיליון שקל). בנוסף, כתוצאה משרב כבד שפקד את ישראל באפריל נגרמו נזקים בשיעור שלושה מיליוני שקלים בענף הירקות ומיליון שקלים וחצי לגפן היין.

עוד הוסיף גינזבורג, כי בנוסף לנזקים הכבדים שגרם מזג האוויר, לקראת סוף מרץ פקדה את ישראל מכת הארבה, "אך למזלנו, הנזקים פה היו מזעריים בלבד".

ארז ויגודמן בוועידת קנ"ט. מו"פ חקלאי בשיעור 1.5% בלבד מכלל המו"פ העולמי צילום: ליהי אבידן

קשר ישיר
עם התקשורת

יעקב לזר lazar@aran.co.il

התראה לפני הגשת תביעת דיבה
חדשות ערוץ 7, 14.5

בשבוע שעבר דיווחנו כאן, שמתיישבי השומרון מאיימים להגיש תביעת לשון הרע נגד כרמלה מנשה, בעקבות ידיעה ששידרה, ולפיה ילד מהיישוב יצהר, כנקמה על רצח איתמר בורובסקי, בדה סיפור שחייל ששמר ביישוב אנס אותו. החייל, בדואי, נעצר למשך יומיים ושוחרר לאחר שבחקירה לא נמצא כל בסיס לתלונה.

כרמלה מנשה. טעויות בדיווח
צילום: ראובן קסטרו

למחרת הודיעו מתיישבי השומרון, כי יתבעו את כרמלה מנשה על לשון הרע, מכיוון שהיא "רקחה עלילת דם" נגדם, וכי ביישוב יצהר לא מוכר סיפור כזה. בתגובה עלתה מנשה לשידור והבהירה, כי היא הוטעתה על ידי יחידת דובר צה"ל. הייתה תלונה של ילד על אונס, חייל נעצר, נחקר ושוחרר, אבל הילד המתלונן לא היה מיצהר אלא מהיישוב נגוהות (דרומית מערבית לחברון). "החייל היה עצור יומיים לאחר שילד בן שבע אמר שהוא אנס אותו, והפרטים האלה אושרו על ידי הצבא", אמרה מנשה. רשות השידור גיבתה את גרסתה.

ביום שלישי שעבר פרסם ערוץ 7, שלמרות ההתנצלות, שלחו מתיישבי השומרון למנשה התראה לפני הגשת תביעת דיבה, מכיוון ש"ההתנצלות נעשתה בחצי פה ובשפה רפה". כמו כן הם טוענים, שהאירוע קרה עוד קודם לרצח, כך שלא יכול היה להיות נקמה על הרצח, ושהילד לא התלונן שהחייל אנס אותו, אלא שאיים עליו בנשק.

הדרך שבה בחר ערוץ 7 לדווח לקוראיו על האירוע שווה התייחסות. נגוהות, שם היישוב שבו מתגורר הילד, אינו מוזכר. העובדה שהחייל, שנגדו הוגשה התלונה נעצר ובילה יומיים במעצר לפני ששוחרר, אינה מוזכרת. העובדה, שהתלונה נבדקה ונמצאה חסרת בסיס, אינה מוזכרת. העובדה, שלטענת כרמלה מנשה אישרו בדובר צה"ל את הפרטים, אינה מוזכרת. מי שקורא את חדשות ערוץ 7 מתרשם, שמתוך שנאתה את מתנחלי יצהר, המציאה כרמלה מנשה סיפור שלא היה ולא נברא, או כמעט לא היה ולא נברא. "רק מוח מעוות יכול לרקוח סיפור דוחה כזה", נכתב שם באחת התגובות. המוח של כרמלה מנשה כמובן.

אין ספק שנעשו כאן מספר טעויות בדיווח. אבל הטענה המרכזית בסיפור הזה היא, שהייתה תלונה של ילד בן שבע שחייל אנס אותו, שנמצאה חסרת בסיס. מולה עומדת טענת מתיישבי שומרון, שהתלונה הייתה על איום בנשק.

איך נדע מי צודק? אם דובר צה"ל יפרסם הבהרה על מה הוגשה התלונה, נדע. אם תוגש תביעת לשון הרע, נדע.

משפחה שחיה בצניעות
הבלוג של רביב דרוקר, 17.5

"בשנת 2010 שילמה המדינה 329 אלף שקל כדי לתחזק את ביתו של נתניהו בקיסריה. על מה יצא כל הכסף? הרי הם לא גרים שם, לכל היותר סופי שבוע וגם זה לא תמיד. סעיפי ההוצאות מעניינים: רק הטלפון עולה 6,000 שקלים כל חודש, וזה על קו נייח בכלל. מי מגיע לחשבון כזה כשהוא לא גר בבית, מקו נייח וכשיחותיו הרשמיות לחו"ל מתחברות, מן הסתם, דרך המרכזייה של משרד רה"מ? המדינה שילמה 41 אלף שקל רק על חיזוק פלטות שיש. מה זה?

למה המדינה צריכה לשלם חיזוק פלטות שיש בבית הפרטי של משפחת נתניהו? המדינה גם משלמת על תיקון תריסים (28 אלף), עבודות מנוף (5,200 שקלים), עבודות צבע ועוד ועוד. מדי חודש המדינה שילמה יותר מעשרת אלפים שקלים לעוזרת בית בקיסריה. אני חייב להבין את זה. מה יש לעוזרת בית לעשות במשרה מלאה בבית ריק? רק לי זה נשמע קצת טירוף?" לא, לא רק לך. אבל אגב מטורף, בשישי האחרון, ביומן של הערוץ הראשון, הייתה כתבה על התנאים שמהם נהנות אורה הרצוג וראומה ויצמן, נשות נשיאים לשעבר. הפנסיה הנאה מאוד, 37,500 שקל לחודש, ניחא. אבל למה הנהגים של שתי הגברות המכובדות צריכים להשתכר 17,000 שקל בחודש? כי אם יחפשו נהג ב-10,000 שקל לחודש, יהיה קשה למצוא?

ולמה מוקצבים להן 5,000 שקל בחודש על דלק? כי הן קמות בבוקר, כל בוקר, ומתחילות לנסוע, עד רדת החשיכה? (זה לא אשמתן של אורה ורראומה, זו אשמת המתקצב רחב הלב, על חשבון הציבור, כמובן). לאחד מעורכי הדין של המשפחה המלכותית לא הייתה בעיה לומר בסוף השבוע, ש"בני הזוג נתניהו חיים בצניעות". גם צניעות זה דבר יחסי. מצד אחד, הוציאו 41 אלף שקל מהקופה הציבורית על חיזוק פלטות שיש בבית הפרטי בקיסריה; מצד שני, תארו לעצמכם שפלטת שיש שאינה מחוזקת כראוי הייתה נופלת על נתניהו ומנטרלת אותו לכמה ימים או שבועות. אנא היינו באים? לא שווה למדינת ישראל להשקיע במניעת הסיכון הזה 41 אלף שקל?

דיון בתביעת דיבה
העין השביעית 19.5

בבית המשפט המחוזי בירושלים מתנהל משפט בתביעת הדיבה, שהגישה תנועת אם תרצו נגד קבוצת הפייסבוק "אם תרצו תנועה פשיסטית (אז יש)". בישיבה האחרונה של בית המשפט הופיע כעד הגנה פרופסור זאב שטרנהל, מומחה לתנועות פשיסטיות.

פרופסור שטרנהל ובא כוחה של "אם תרצו", עו"ד נדב העצני, התכסחו זה עם זה. אמירה אחת של שטרנהל שווה ציטוט: "המרדף שלכם אחרי כל מי שלא חושב כמוכם, המרדף שלכם נגד אנשי האוניברסיטאות של חושבים כמוכם, ארגוני זכויות האדם, עיתונאים שלא חושבים כמוכם, המרדף הזה – זוהי הסכנה האמיתית של הדמוקרטיה. זו האנטי-דמוקרטיה במונחים של ימינו".

אולי לא הסכנה הגדולה ביותר לדמוקרטיה בישראל, אבל בוודאי אחת מהן.

עורך: עודד לפיד

להוביל, לא להיגרר

התנועה חייבת להתעשת, לעשות סדר ולבנות אג'נדה לכל מושב, שמטרתה לייצר אחדות שלטונית וחזון משותף לכלל תושביו. אחרת, עלול רעיון ההרחבה - הנושא בחובו יתרונות עצומים - להפוך לכישלון מהדהד

צביקה סקורצרו, מושב אומץ
Zvicka@**013**.net.il

אכוון את דבריי לתנועת המושבים ולכלל מושבי התנועה שבהם נבנו הרחבות. איננו יכולים לחזות בוודאות את תוצאות התהליך ההיסטורי שבעיצומו אנו נמצאים, אך כבר עכשיו ניכר כישלונה של התנועה בליווי התהליך ברבים מהיישובים, ושאלות רבות פתוחות עדיין. אחת מהן מתייחסת לזהות תושבי ההרחבות, הגרים במסגרת שטח המשבצת ההיסטורית, אך אינם חברי אגודה.

על מנת לתת מענה ראוי לתושביו החדשים של המושב, פותח מנגנון האנדרוגינוס הדו–שלטוני, שתחתיו אנו, אנחנו חברי האגודה, פועלים בסוג של כפילות בלתי–ברורה, היכולה אף להגיע עד כדי סתירה בלתי–אפשרית – כחברי אגודה, מצד אחד, וכשאר תושבי הכפר, כפופים להחלטות הוועד המוניציפאלי, מצד אחר.

אם התנועה לא תתעשת, תערוך את הסדר הנדרש, תוביל, תוודא ותלווה בניית אג'נדה פנימית לכל מושב, שמטרתה לייצר מערכת שלטונית וחזון משותף לכלל תושביו, עלול התהליך – הנושא בחובו יתרונות עצומים שהביאו עמם מתיישבי ההרחבות – להפוך לכישלונה המהדהד של התנועה.

"שום הפתעות אין בסיפור.
...
החגיגה נגמרת, המסכה נושרת...
... כל הקסמים תמו חלפו
כל האורות כבר נאספו
הזמן שאין רופא לו
חמק חלף כמו פלא
...גם האמת, גם הבדיה
מה שהיה, כמו לא היה
(מתוך "סוף לסיפור", יענקל'ה רוטבליט)

סוף הסיפור, תם לו פרק ה"מושב". המלך מת, יחי המלך החדש, "המרכז הכפרי".

ברוח הפתולוגיה יירשם:
שם הנפטר: מושב.
גיל: 80.
מין: מעורב.
מוצא: מעורב.
התחלה: נהלל.
סיום: עם עליית ההרחבות על הקרקע.
אחראי משמרת ביום הפטירה: נפתלי בן סירא, איתן בן דוד, מאיר צור.
סיבות המוות: חסך חמור במחקר מקדים, במעקב ועשייה לא–מספקת, איבוד הזהות, הדרך, היוזמה והשליטה.

לפתע, מצאנו את עצמנו כשסביבנו המון גדול, ערב–רב של אנשים המסתובבים במדשאה רחבת הידיים של בית העם וחוגגים אתנו את יום העצמאות. אנחנו עומדים זה לצד זה, מול שרידי המועדון הישן המשמש כבימת העם, מביטים קדימה – אך איננו יחד. הוריהם לא עלו לכאן והגשימו חלום, הם אינם יודעים כי אבי בנה את ביתנו והקים את הלול, וגם אינם מכירים את יורם ואת הרפת של ארונצ'יק...

זה התחיל בסוף שנות ה–90', כשמילת הקסם "הרחבה" הכתה בנו. היה זה לאחר שנים קשות של ירידת קרנה של ההתיישבות, ההפסדים הכבדים בחקלאות, קריסתם של מרכזי הקניות ופשיטת הרגל של הערבות ההדדית. כשהבנו שמשיח לא בא, משיח גם לא יטלפן, כל מה שרצינו הייתה האפשרות להרוויח, לממש, למכור אדמה ריקה, זנוחה, ולהכניס לכיס מהר והמון.

איש לא עצר, איש לא שאל. התנועה לא בדקה, לא חקרה את המשמעויות האפשריות, לא הכתיבה כיוון. היינו כסומים המגששים את דרכם באפלה מוחלטת כמעט, וכל מה שרצינו היו נצנוצי השקר של מטבעות הזהב הפזורים להם בכל מקום – על שרידי החממה של פנחס, סמוך לעץ הדומים הגדול, על החול הרך שכיסה את השביל המוביל מהצרכנייה לביתו של שיקלי. גם הקרשים המעטים שעוד עמדו במקומו של מבנה מיון הירקות שילמו את מחיר הקדמה וההתעשרות הקלה והפכו לתחנת דלק.

את המרפאה הקטנה על שני חדריה, שבמראה הישן עוד נצרה בתוכה שביב דל של היסטוריה ואווירה של ימים רחוקים, דאגנו להשכיר מבעוד מועד תמורת מעות שוודאי לא היו רווח גדול; נפרדנו מפינת מוזיאון קטנה ששימרה, לצד ההרחבות והמהפך הבלתי–נתפס, את מעט השפיות שעוד נותרה בחיינו.

מתי זה קרה לנו? מתי הפכנו להיות כל כך חסרי רגישות כשכל מעיינינו נתונים לתעשיית הכסף וכל שחשוב לנו הוא המאזן? מדוע אין כל התערבות חיצונית של יד מכוונת שתעצור את הכאוס הגדול, תכוון ותאיר את דרכנו הנכונה? איך קרה שמשרד הפנים, תחת ניהולו של אדם שמעולם לא חווה וידע התיישבות מהי, מעביר הנחיות, דורש הקמת ועד מייצג לאוכלוסייה משותפת, חדשה וותיקה, החסרה זהות ממוקדת?

מדוע תנועת המושבים, הגוף המיישב, המייצג את כל מה שנחשב בעינינו כערכי ונכון, ממלאת פיה מים? התנועה מעבירה ומבצעת הוראות ואינה מוצאת לנכון לערוך מחקר או מעקב כדי לבדוק השלכות ארוכות טווח, על מנת לכוון ולחפש דרך משותפת חדשה, שתתאים לכלל החברה, שתכיל בתוכה את ערכיה ואת תרבות בני המושב הוותיק לצד הצרכים, התרבות והערכים של חברה מעורבת, משותפת לילדינו ולילדים עירוניים.

איך קרה, שבמקום להנחות ולקדם אג'נדה, שלאורה תצעד החברה המשותפת, כשהיא קובעת לעצמה ערכים, תרבות, מטרות ביניים וחזון על, קיבלנו ועד טכנוקרט ונגרר, שכל ייעודו הוא שמירת נהלים, קביעת מועדי פינוי זבל וגזם וחלוקת כספים לוועדות ללא כל התערבות או דעה ערכית?

בהתייחסותו לקריסת התנועות הקיבוציות, כותב נדב העצני ("קו למושב", 25 באפריל): "חברות רבות לכל אורך ההיסטוריה התקשו לנתח נכון את מצבן ולהסיק את המסקנות. גם ביומן המסע של המעשה הציוני נרשמו פרקים מפוארים של איוולת ואי הבנה תהומית, רגע לפני שינוי והתמוטטות. ודווקא משום כך, ביום העצמאות המשימה הגדולה מכולן היא ניתוח המגמות העתידיות, מתוך מטרה להשכיל ולרכוב על הגלים שיגיחו מהאופק, ולא להיות מוטבעים על ידם".

ממשיך וכותב העצני: "קשה להמעיט בעוצם החידלון שלהם להכיר בכשלים הטמונים בשיטה שבנו ולהתאים את עצמם לשינויים בחברה, מבלי להתמוטט בעצמם... ראשי התנועות הללו התמכרו, בשנות ה–60' וה–70' של המאה הקודמת, להווה – והתרסקו על משברי העתיד".

יש שיטענו שדברי העצני, המצוטטים כאן, הוצאו מהקשרם. אני אומר שאם לא רשום היה בכותרת המאמר שלו שמדובר בתנועות הקיבוציות, ניתן היה להבין כי גם לתנועת המושבים מכוונים הדברים.

בנייתו של חזון

מהטמה גנדי אמר: "העתיד תלוי בעשייה שלנו בהווה". מבט מעמיק על המשפט יוביל אותנו להבנה, כי ככל שנשקיע ונעשה נכון וטוב יותר היום, כך יובטח לנו העתיד ונמעיט במחלוקות. החזון מהווה מצב עתידי מיטבי, אופק מיוחל שבו מתממשים התכלית, הייעוד והסיבה לקיומו. החזון הוא הגשר שבין ההווה לעתיד, בין פערי השנים ובין אוכלוסיות שלכאורה, ובמידה לא מבוטלת, אין ביניהן כל קשר וגם הקיים הוא מקרי. הזמן שיחלוף עלול לגרום להתרחקות בין שתי האוכלוסיות, הוותיקה והחדשה, ולהתפתחות קונפליקטים שאינם ניתנים

לגישור, ואף להתערבות חיצונית, משפטית.

החזון, שנקבל כולנו, הוא הבטוחה הטובה והאמינה ביותר לשלמותה של רקמת החיים העדינה ולמניעת מחלוקות, העלולות להשפיע על אורח החיים המתקיים והמצליח ולגרום לשינוי מהותי בו. מחלוקות אלו עלולות אף לפגוע במרכיביו הבסיסיים, נשמת אפו של המושב הישן, במציאות שבה אין כל משמעות לרוב או למיעוט והכול שפיט.

על המנהיגות העכשווית הנבחרת, המובילה את הציבור המשותף במושב ובמרחב הכפרי, לשים דגש על הובלה ועל הכוונת תהליכים, במקום להיגרר אחרי יוזמות של ועדות. משמעות הדבר היא כי במרכז הכובד יש לשים קביעת חזון וערכים ולהובילם, ולא להתרכז בנהלים ובתהליכים על פיהם אנו נוהגים ואחריהם אנו נגררים.

עלינו להגדיר את מניעיו ואת צרכיו של המרחב הכפרי החדש, הגדרה החייבת להכיל בתוכה את עקרונות המושב הוותיק, החקלאי, ואת צרכיה של החב־

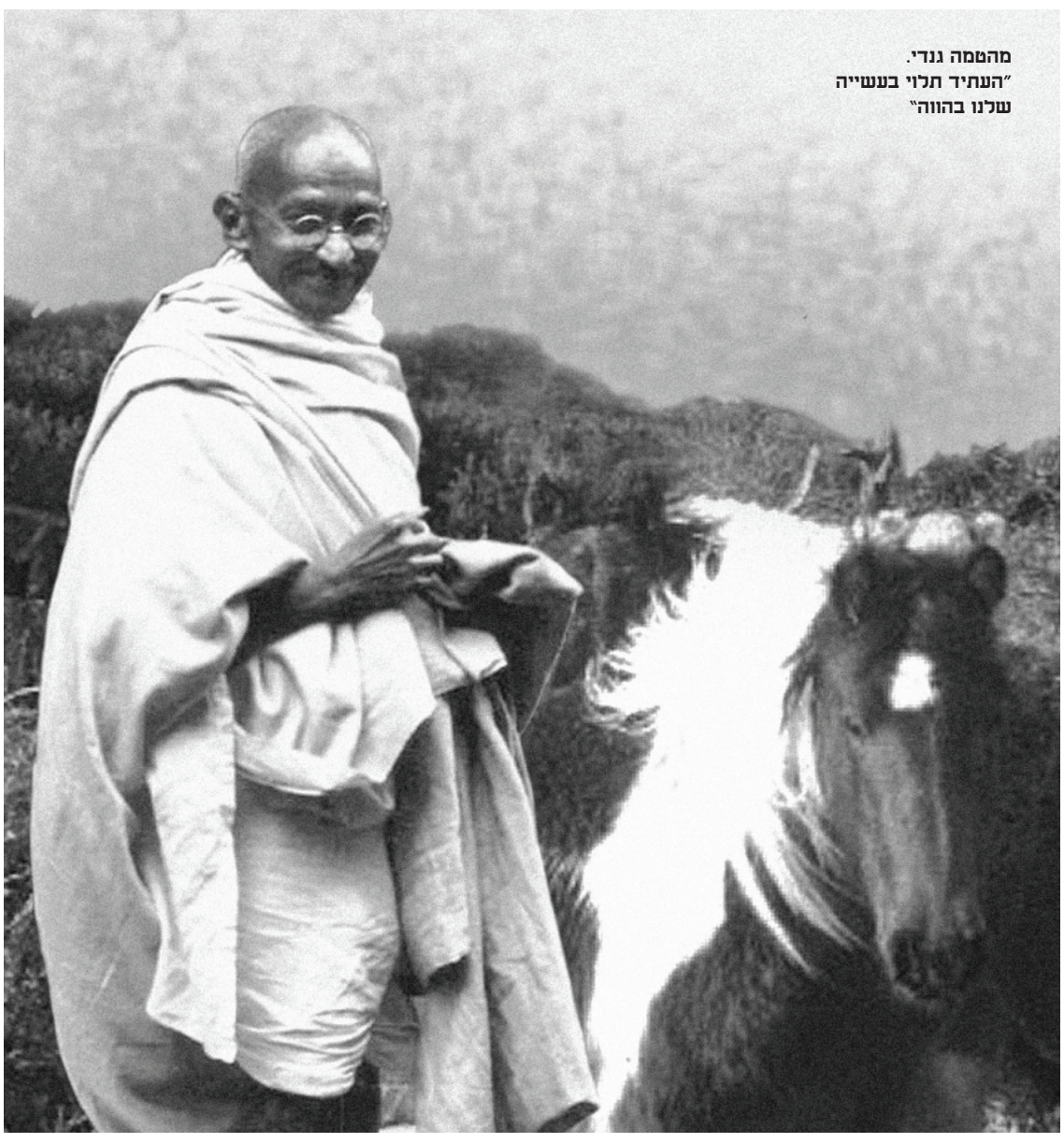

מהטמה גנדי.
"העתיד תלוי בעשייה שלנו בהווה"

רה העצמאית שהצטרפה לקהילה הוותיקה.

החברה במרחב הכפרי הפכה מחברה שבה המכנה המשותף היה ברור וממוקד לקונגלומרט אנושי חדש ורחב, עם היסטוריה, ערכים, תר־בות, צרכים ורצונות שונים מכפי שהכרנו במושב, דבר המדגיש ביתר שאת את הנחיצות בניסוח חזון משותף וקבלתו. מטרתו המרכזית של החזון היא לייצר את הדינמיקה והרצון לה־יות חלק ממנו ולפעול לאורו כחברים הצועדים כתף לצד כתף לעבר עתיד משותף.

חזון המרחב הכפרי יורכב מהערכים אשר היוו בסיס להקמתו של המושב ולצדם ערכים אשר עליהם נחליט יחד ומייצגים את החברה החדשה. יחד, החדש והישן, לתוכו ניצק את התרבות שא־ליה נשאף, ייצרו את התמהיל המהווה את הבסיס הצר ביותר, היכול לשמש בסיס משותף שיכיל את כלל המרכיבים של חברת המרחב הכפרי החדש.

לאחר שנגדיר את החזון, נחליט על הדרך ועל הפעולות שבהן ננקוט לשם מימושו והשגת מטרותיו. ביום שבו תתקיים מציאות המכילה את ערכי החזון כחלק משגרה, נדע כי הטמענו את החזון.

השקעת מושבי הגולן בחברת עוף טוב ירדה לטמיון

בשנות ה-80' השקיעו המושבים יונתן, קשת ורמת מגשימים כסף רב בחברה תמורת הקצאת מניות. משלא הוקצו המניות, המושבים הגישו תביעה בגין הפרת חוזה, אולם היא נדחתה

עו"ד איתן מימוני

המושבים יונתן, קשת ורמת מגשימים ברמת הגולן חתמו בשנות ה–80' על הסכמים, לפיהם הם ישקיעו כסף בחברת עוף טוב ובתמורה, יקבלו מניות בחברה. אולם, בשנת 1999 התברר למושבים, כי חרף השקע־תם לא מילאה עוף טוב את חלקה בהסכם ולא הקצתה להם מניות, ואגודת משקי עמק הירדן, בעלת מניות בעוף טוב, אף טענה, כי לא נמצאו רישומים לקבלת תשלומים משלושת המושבים.

בשנת 2011 הגישו המושבים תביעה לבית המשפט המחוזי בתל אביב (יונתן מושב שיתופי של הפועל המזרחי להתיישבות חקלאית בע"מ ואחרים נגד עוף טוב (שאן) בע"מ ואחרים) בט־ענה, כי עוף טוב הפרה את ההסכמים שנחתמו עמה והתעשרה על חשבון המושבים. על פי כתב התביעה, אין לטעון להתיישנות העילה להגש־תה, שהרי רכישת המניות היא זכות קניינית שתקופת התיישנותה ארוכה משבע שנים.

מנגד, עוף טוב טענה, כי יש לדחות את התבי־עה מחמת התיישנותה, שהרי התביעה נסמכת על הסכמים שנחתמו בראשית שנות ה–80', יותר מ–30 שנים קודם לכן.

השופטת, דוקטור מיכל אגמון–גונן, ציינה כי התיישנות של תביעה חלה ממועד קיום האפשרות הממשית להגשת התביעה, כלומר בהתגבשות העובדות המקימות זכות לסעד משפטי. בהתאם לכך, רק בשנת 1999 התברר למושבים כי עוף טוב נמנעה מלהקצות להם את המניות המגיעות להם על פי ההסכמים, ובשנת 2001 התקבלה תשובת האגודה, לפיה לא נמצא רישום לקבלת כסף מהמושבים התובעים.

לפיכך, בהיעדר הצדדים, דחתה השופטת את התביעה וקבעה, כי היא התיישנה. שכן, אף אם נאמר כי רק בשנת 2001 התקבלה תשוב־תה הסופית של החברה בדבר אי רישום הכסף שהתקבל, הרי שמאז כבר חלפו יותר משבע שנים.

ביהמ"ש מוסיף ומדגיש, כי מניה היא זכות מעין קניינית, אשר חלים עליה דיני ההתייש־נות הרגילים של זכויות אשר אינן מקרקעין.

מפעל עוף טוב. אגודת משקי עמק הירדן, בעלת מניות בחברה, טענה שלא התקבלו תשלומים מהמושבים
צילום: יגאל לוי

כתובת לשאלותיכם
efrat@hakikat.co.il

רק אני והגלשן שלי

החיים שמזמנים לנו גלים שעליהם אפשר "לרכוב" אל חוף המבטחים המבוקש, מפגישים אותנו גם עם מִשְׁבָּרים ואפילו עם גלי צונאמי. זהירות, רק לא ליפול

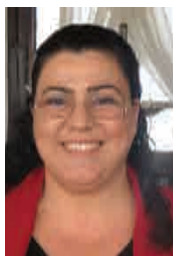

דמיינו את החיים ומה שקורה לנו בהם כמו גלי־שה בים: כשאנחנו עומדים יציבים על הגלשן של הח־יים, קשה לנחש מה יעשה לנו הגל הבא שישלח אלינו הים – יטלטל אותנו, יהפוך את הגלשן, ישנה לנו את כיוון ההתקדמות או ייקח אותנו בנונשלנטיות עד החוף... המטרה שלנו היא לעמוד הכן, בגמישות מרבית, קשובים לכל סימן ושינוי, זורמים עם הגלים ולא נגדם, ומנ־סים כמה שאפשר לקרוא אותם מראש.

בכל פעם שאני שומעת סיפור של משפחה חדשה שלא הכרתי, אני מתפעמת מהיכולת של החיים להיות מפתיעים, ממש כמו בטלנובלה. הדינמיקה של החיים בלתי–צפויה, ונראה לי שהחיים במושב שוברים שיאים, הכל כל כך מועד לשינוי ומפתיע...

שלושה דורות

יוחאי נולד וגדל כבן יחיד במושב בגליל, עטוף במשפחה חקלאית חמה. כשנישא לרחל, החליטו השניים לקנות משק במושב הסמוך. נולדו להם שלושה בנים – יובל, אייל ואמיר, וחמולת שלושה דורות חייתה בנעימים שנים ארוכות בשני המושבים הסמוכים. כשהוריו של יוחאי הלכו לעולמם הם הורישו לו את נחלת ילדותו.

אתם כבר יודעים בוודאי שאי אפשר, על פי כללי הרשות למקרקעי ישראל ("מנהל מקרקעי ישראל" לשעבר), להיות בעלים רשום של שתי נחלות ולכן נרשמה נחלת הוריו של יוחאי על שם נכדם הבכור, יובל. הנכד עבר לגור בבית הסבים במושב השכן.

מספר שנים מאוחר יותר קנו יוחאי ורחל שטח בהרחבת המושב שלהם, בנו עליו בית מקסים, ורשמו אותו על שם הבן האמצעי, אייל, שהגיע לבגרות באו־תם ימים ושמח לעבור לגור לבדו. יובל ואייל נישאו לנשים צעירות, לשניהם נולד בן רא־שון... ושני...

גולש בים. קשה לנחש מה יעשה הגל הבא צילום: יוסי אלוני

יוחאי ורחל הפכו בגיל צעיר מאוד לסבים במשרה מלאה, מטפלים בנכדים משני בניהם הגדולים, עובדים במשק סביב השעון, ולא ממש קשובים לצרכים של עצמם.

הבן הצעיר אייל החליט להתרחק מהמע־גל החקלאי וקנה דירה בעיר ליד הורי אשתו. לכולם ברור, כי שלושת הנכסים שייכים ליו־חאי ולרחל, והרישום על שם הילדים היה טכני בלבד, אולם משפחתם של יוחאי ורחל הייתה "מסודרת". שלושה ילדים, שלושה נכסים.

אילו זה היה סוף הסיפור

אם היינו עוצרים את המעשה כאן הכול היה פשוט. יוחאי ורחל היו מורישים את המשק שלהם לאמיר, הבן הצעיר, וכל שלושת הב־נים היו נותרים מרוצים, עם שני משקים ובית בהרחבה, נכסים דומים בערכם (בית בהרחבה שווה בערכו הכספי, פחות או יותר, לשווי נחלה לאחר מכירה וניכוי המסים).

ומה אם מגיע גל עצום שלא ראינו קודם?

ואז, כאילו משום מקום, נחתה על שלו־שת הבנים הידיעה המפתיעה כגל הדף גדול: ההורים החליטו להתגרש. יוחאי, שכל חייו עברו במשק והפך לסבא כבר בגיל 50, החליט בגיל 68 שהוא רוצה לעזוב את המושב – לר־אות עולם ולטעום דברים אחרים. ברגע אחד, נטרפו כל הקלפים. מכיוון שלא נעשה מעולם הסכם הורשה, כעת הכול נתון לבדיקה ואולי לוויכוח.

יוחאי החליט לעזוב את הבית ולהשאיר אותו לרחל, מתוך הבנה שהוא האיש שבחר בפירוק החבילה, אבל מה בדיוק כוללת ה"חבילה"? המשק של יוחאי ורחל, וכן הבית שבנו בהר־חבה, הם רכושם המשותף שצברו במהלך חיי הנישואין, ובו יש להתחלק.

לעומת זאת, את המשק של הסבים, הוריו של יוחאי, הגיע אליהם בירושה, ועל פי החוק, ירושה אינה עוברת באופן אוטומטי ל"מאגר הנכסים" המשפחתי. כלומר, המשק שהורישו ליוחאי הוריו – הוא שלו בלבד, ולרחל אין בו חלק במקרה של גירושין.

הגל המטלטל של הגירושין לא ערער רק את יוחאי ואת רחל, אלא את כל המשפחה, ואולי יותיר את יובל ואת אייל ללא בית, ואת אמיר ללא הבטחת ירושה.

לצפות את הנולד (גם אם לא יגיע)

ייתכן שאילו השכילו בני הזוג לערוך הסדרי ירושה בי־מים רגועים ושלווים, כשהיה אפשר להגיע להסכמה, הגלים המפתיעים לא היו מערערים את היסודות.

כעת, בגיל 68, זקוק יוחאי למשק של הוריו למען עצמו. הוא מעוניין למכור אותו ולצאת לחיים חדשים עם סכום כסף שיאפשר לו נקו־דת זינוק גבוהה. שלושת בניו, מבחינתו, יכו־לים להתחלק בשני הנכסים האחרים – נחלת ילדותם והבית בהרחבה.

נכון, לא יהיה קל להזיז את המשפחות, למכור, לחפש בתים אחרים... אבל גם לו מגיע לחיות.

מי מפחד ממתמטיקה?

שלושה ספרים שמנסים לשכנע אותנו שלמתמטיקה יש גם צדדים מקסימים, משעשעים ואפילו קלים

כל מפגש עם המתמטיקה מפתח את החשיבה ומלמד להבחין בין עיקר לטפל. מיומנויות אלה נחוצות לכל אחד מאתנו בחיי היום־יום ובתחו־מי עיסוק שונים כדי לנתח מצבים שבהם אנו נמצאים ולהגיע למסקנות נכונות.

מחקרים שנעשו בזמן האחרון מעידים על כך שמצב לימוד המתמטיקה בארץ הולך ומח־מיר. מחברי הספרים הבאים משוכנעים שכדי שלומדי המתמטיקה יאהבו אותה, יש ללמדה באופן שירתק ויקסים את הלומדים, והם מא־מינים שקוראים שנרתעו מהמתמטיקה קודם ישנו את דעתם אחרי שיקראו בספר שלהם. וכן, למתמטיקה יש צד־דים מקסימים, משעשעים, ואפילו קלים. שלושה ספרים מקסימים ומיוחדים, כל אחד בסגנונו הוא, ינסו לעשות זאת עבורכם.

מתמטיקה מזווית מפתיעה

הקריאה בספר "הסיפורים המפליאים של יעל הקסם ו... הבעיות המפורסמות של המתמטיקה" מאת קלרה זיסקין ואלי שור, מזמינה את הקורא לצאת למסע בעקבות פת־רון הבעיות המתמטיות המפורסמות ולהכיר את עולמם של תושבי היער הקסום.

המטרה העיקרית היא להוביל את הקורא למפגש מרתק ומועיל עם המתמטיקה ולגרום לו להתעניין בה יותר. בחלק הראשון, עשרה סיפורי אגדה שמתארים אירועים שונים שחווים בעלי החיים בעלי התכונות האנושיות שחיים ביער הקסם. בתוך כל סיפור אגדה מסתתרת בעיה מתמטית או לוגית מפורסמת והוא מס־תיים בחידה.

בחלקו השני של הספר יש עשר סקירות מה־היסטוריה של המתמטיקה. בכל סקירה מתוא־רת בעיה מתמטית מפורסמת אחרת – מקורה, המתמטיקאים שעסקו בפתרונה ותרומתה להת־פתחות הענף המדעי.

הספר מיועד לילדים ולמבוגרים, החל מגיל 10 (הוצאת טעמי מדע, 116 עמודים).

נבדוק במילון

מתמטיקה היא שפה של מספרים וצורות, וכמו כל שפה, הרבה יותר קל יותר לרכוש אותה בגיל צעיר. על מנת שילדים יצליחו לשלוט בה ולהבין את רזיה יש להקנות להם אוצר מונחים בסיסיים, בדיוק כפי שאנחנו דואגים ללמדם אוצר מילים בשפה העברית.

הפחד והרתיעה מהמתמטיקה נובעים מכך שתלמידים אינם מבינים את המונחים היסודיים, הבסיסיים. אין צורך לפחד מהמקצוע הזה. לימוד נכון והתיידרות עם השמות הרווחים בגיל צעיר הם פתרון מוצלח לבעיה.

הספר "מילון מתמטי לילדים" מאת המתמ־טיקאית ואשת החינוך אורה שיינרמן, הוא מונחון מקיף, המכיל יותר מ־200 מונחים במתמטיקה. זהו מילון נרחב וצבעוני המפשט את היסודות המתמטיים כך שיהיו קלים להבנה לכל הגילים. על מנת להקל על ההבנה, הספר מציג דוגמאות רבות לכל מונח, והטקסט מל־ווה בשתי דמויות ידידותית: התולעים סינוס וקוסינוס.

המילון מיועד לילדים בני 5 עד 10 ויכול לשמש הן ככלי למידה בסיוע ההורים והן לחזרה עצמית (הוצאת אגם, 226 עמודים).

במיוחד לשונאי מתמטיקה

מי יודע מיהו ליאונרדו פיבונאצ'י? מהי הסדרה הקרויה על שמו? מהו "יחס הזהב"? ואיך כל זה מתקשר למתמטיקה? יעל רוטנברג מביאה לנו את הספר "מתמטיקסם", שמבטיח הנאה ממתמטיקה.

ספר שמיועד לכולם, ובמיוחד לשונאי המתמטיקה.

איפה הג'ינג'ית?

סיפורה של ילדה שנחטפת ויוצאת למסע מסתורי אל מקום אפל ומצמרר

"לכודים באפלה" מאת סיגלית דיל הוא ספר הרפתקאות לנוער שיוליך אתכם למסע

*בקטגוריית טנדרים במשקל כולל מעל 4.5 טון **המחיר כולל מע"מ החל מ: 222,183 ₪. מקדמה 21% מעלות הרכב + מע"מ על מלוא מחיר הרכב + אגרת רישוי ואביזרים והיתרה ב-60 תשלומים ללא ריבית וללא הצמדה. המבצע בכפוף לתקנון החברה ובאישור הגוף הממן. התמונה להמחשה בלבד. ט.ל.ח

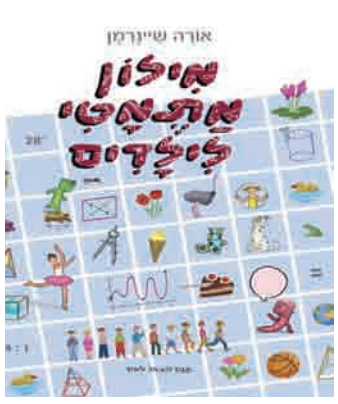

קצבי בעולם נסתר ואפל ויגלה לכם סודות מסתוריים.

נמש היא ילדה ג'ינג'ית מנומשת, שיום אחד אמה נעלמת ואיש אינו יודע מה עלה בגורלה. אביה, שמתקשה לטפל בבתו הקטנה ובבית הגדול, שוכר את שירותיה של אומנת שתגור בביתם ותמלא את מטלות הבית.

כשהאב בבית האומנת מתחזה לאומנת חביבה ומסורה, אולם מאחורי גבו, בשעות הרבות שבהן הוא בעבודה, היא הופכת את פניה, מעבידה את נמש ומתאכזרת אליה. נמש המסכנה מנסה לספר לאביה שאת כל מטלות הבית – ניקיונות, בישולים, כביסות וכדומה – היא זו שעושה, ואולם הוא אינו מאמין לה ורק נוזף בה על חוצפתה ועל חוסר הכרת התודה שלה לאומנת המסורה.

בוקר אחד, לאחר שהאב השכים קום ויצא לעבודתו, האומנת וחבריה המשונים מכניסים את נמש לארגז עץ ישן וחוטפים אותה. כאן מתחיל מסע מסתורי, שבמהלכו יגלו הקוראים מהו המקום המצמרר והאפל אליו מובלת נמש, שבו לכודים רבים אחרים שנחטפו על ידי האומנת וחבריה, מה מעוללים לחטופים ועוד (הוצאת עם עובד, 389 עמודים).

סיפור הצלחה 1

על שיטה מהפכנית שנועדה להבנת ההצלחות המקצועיות בחברות ובארגונים

שיטה מהפכנית, שנועדה להבנת ההצלחות במישור המקצועי והארגוני בחברות, ארגונים ויחידים, מובאת בספר "הקוד האנושי SILVER ACE – מיפוי מקדמי להשגת ההצלחה במאה ה-21", מאת דוקטור דב ינאי.

SILVER ACE ("סילבר אייס" – "אס הכסף") הוא מודל הוליסטי המאפיין את כישורי האדם למאה ה-21. הוא משרטט את מערכות הקשרים והיחסים בין הכישורים השונים ויוצר שפה מאחדת לאפיוני האדם, העיסוק, התפקיד הארגון והצוות. ייחודו בהכנסת האנרגיה האנושית כחלק מרכזי מאפיון מקדמי ההצלחה בעולם העשייה ובחקירת אבחונה וטיפוחה.

בעקבות המהפכה הטכנולוגית-אלקטרונית שהתרחשה במאה הקודמת, הביאה עמה המאה ה-21 שינויים מואצים, טכנולוגיים וארגוניים היוצרים שינויים בעולם העיסוקים והכישורים הנדרשים להצלחה בעולם העשייה. סוף עידן השרירים ומעבר מחישוב לחשיבה, ממידע לידיעה ולחוכמה. יותר ויותר עיסוקים ותפקידים מסורתיים נכבשים עלי ידי רובוטים, מחשבים וסוכנים וירטואליים, שיהיו עדיפים אולי על בעלי תפקידים אנושיים.

ד"ר דב ינאי הוא מומחה בעל שם עולמי בתחום המשאב האנושי, אבחון ופיתוח. הספר מרכז תובנות שאליהן הגיע על סמך ניסיונו העשיר. הידע והניסיון הביאו ליצירת מודל כוללני, המורכב משמונה נקודות מפתח, אשר ינאי העניק לו את השם "סילבר אייס". המודל אמור לספק פתרונות למספר בעיות חשובות, בייחוד לארגונים ולחברות, כגון: מהם הכישורים הנדרשים להצלחה בהווה ובעתיד; באיזה עובד כדאי להשקיע; מי המועמד המתאים לעבודה בעל הסיכויים הרבים ביותר, ועוד (הוצאת אוריון, 229 עמ').

סיפור הצלחה 2

מסע אל נבכי הנפש מעניק תובנות על הדרכים להיות מאושרים ובריאים

"מסע אל הנפש – מסתורי הריפוי האנרגטי" מאת כינרת מעיין, עוסק במסע אל נבכי נפש האדם, צולל אל תהומות ונוסק אל פסגות של מטופלים ומעניק לקורא תובנות, הבנות ודרכים

להיות מאושרים, מאוזנים ובעיקר להבין את נפתולי החיים וכיצד ניתן לפרום את הקשרים המעיקים ולחוות אושר ובריאות נפשית.

לטענתה המחברת, ייחודו של מטפל בהילינג לעומת שיטות טיפול אחרות ברפואה הלא-קונבנציונלית הוא, בין השאר, שהוא המוליך דרכו את הכוח המרפא אל העולם וכל התהליך של המפגש הטיפולי נעשה באמצעותו.

כוחה, עוצמתה וייחודה של העבודה הם דווקא בחוויה המופלאה ובתוצאות שלה. הספר מהווה גם עדות על הדרך המורכבת עד לחיבור ולגילוי של כוחות הריפוי והייעוד האישי של המחברת, אך בעיקר הוא מספר ומתאר את סיפורה וייחודה של תורת הריפוי, שבעזרתה היא מטפלת ואותה היא מלמדת (הוצאת דפים מספרים, 111 עמודים).

דובצקי. זקס. אוברוצקי

שברולט סילברדו
הטנדר הנמכר ביותר בישראל!*

■ הינע 2X4 או 4X4 ■ עד 6 מקומות ישיבה
■ תיבת 6 הילוכים עם הילוך כח ■ כושר גרירה והעמסה מדהים
■ רמת איבזור הגבוהה בקטגוריה ■ 6 כריות אויר ומערכת ESP

חסכון של עשרות אלפי שקלים בשנה!

2,500₪ לחודש!**
הטבות מיוחדות לתקופה מוגבלת ואספקה מיידית!

לפרטים נוספים:
*3505
chevrolet.co.il

החל מ: 189,900₪ +מע"מ

CHEVROLET
בכל 7 שניות נמכרת בעולם שברולט

כל אחת והסיפור שלה / יבל ברקאי
dror.maariv@gmail.com

סל"ת ופיתה מהטאבון

לפני שהפך לראש המועצה האזורית חוף אשקלון, יאיר פרג'ון (60) היה מדריך בחברה להגנת הטבע במשך 30 שנה. פעם מושבניק מברכיה, היום תושב ניצן החדשה, פרג'ון נשוי לנטע, קיבוצניקית ממזרע בעמק יזרעאל, ושמות חמשת ילדיהם לקוחים מעולם הצומח: גפן, שקד, הדר, רימון ותמר.

הקשר של ראש המועצה עם טיולים ועם הטבע לא הסתיים עם השינוי בקריירה ואת זה חשים ברגליהם לא מעטים מתושבי האזור. זו השנה השישית שבה הוא מדריך "טיולי ירח מלא" במועצה. היום (חמישי, 23 במאי) הוא מוביל טיול שמוקדש לחג השבועות שכבר חלף הלך לו וייקרא "על הגורן בליל לבנה". כל המשתתפים התבקשו לבוא לבושים בבגדים לבנים וגם פרג'ון מבטיח לבוא בלבוש כזה, אם כי לא מתחייב על שרוואל.

יאיר פרג'ון: "נלך לטייל באחת הגבעות בין שדות חיטה ו'חרגול' של נפט. נחנה סמוך לאוהל בדואי ונאכל פיתות מהטאבון. על פלח אבטיח ותה חם נשיר בציבור בליווי אקורדיון".

מי המטיילים?

"באים אנשים מכל המועצה ואנחנו גם מארחים מטיילים מהמועצות האזוריות הסמוכות - באר טוביה ולכיש. מרחב טיולי הירח שלנו נע בין חוף ניצנים לחוף זיקים, מרחק של 50 קילומטר".

התענוג עולה כסף?

"לא, הטיולים הם סל"ת (סיורים ללא תשלום וללא תיאום). כשאוטובוס אחד מתמלא, השאר באים במכוניות הפרטיות שלהם". רכזת התרבות, כרמלה מיכאלי: "פרג'ון לא מוותר על ההדרכה. פעם הבאנו, בלית ברירה, מדריך אחר... ושוועת המטיילים זעקה לשמים. ממש 'כיסחו' אותנו שפרג'ון לא היה המדריך".

ואת באה?

"כמובן".

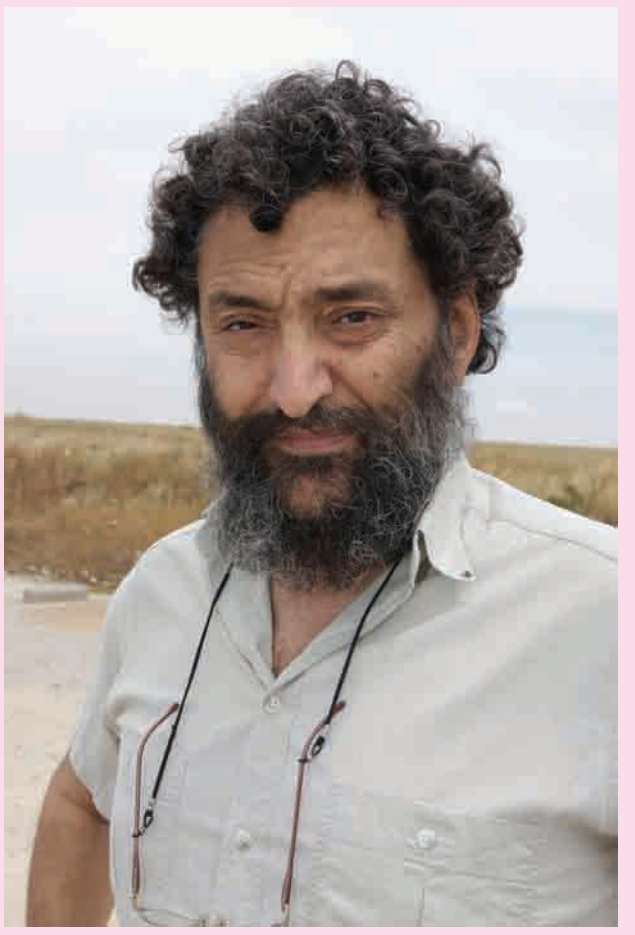

יאיר פרג'ון. "כשאוטובוס אחד מתמלא, השאר באים במכוניות הפרטיות שלהם" צילום: יהודה לחיאני

רות דיין התרגשה להופיע לצד אלכסנדר זייד ■ גם בחופשת הקיץ לומדים: סטיילינג, תקלוט וליצנות ■ השוטרים פשטו על "רעים" עם הצלצול ■ דויד ברוזה והביטלס הופיעו במשטרה הבריטית

ארוחת חקלאים

השף דורון בראון (בשנות ה-50 שלו) ממושב היוגב כיכב בתכניות אוכל בטלוויזיה עוד לפני שידענו להגות את השמות צחי בוקשטר וקרין גורן.

השף בראון, מוחצן ו"נותן הצגה", ואשתו ענת (בעברה מקיבוץ עין שמר) מזמינים את תושבי הסביבה ל"ארוחה חקלאית", כבר שנה שנייה. כל יום שישי, בין עשר בבוקר ל-12 בצהריים, הם מבשלים ארוחה, שהיא פופולארית מאוד בקרב רוכבי אופניים שחולפים באזור, אבל גם אצל אחרים.

ענת: "אני מדגישה שלא מדובר במסעדה, אלא בסדנת בישול אינטימית של דורון. רעבים מאוד יכולים להגיע כבר ב-9:30", ורצוי להזמין מקום מראש.

מה בתפריט?

"למשל: מוצרי חלב ממשק הלפרין שבמושב, ירקות מ'כרמל יבולים' השכנים שלנו, שמתמחים בעיקר בירוקים כמו אספרגוס, אפונת שלג וחסות מיוחדות, דבש ממשפחת עופר ושמן זית ממשפחת אשוש, אף היא מהיוגב. את המוצרים שלנו אנחנו קונים בעיקר מהמושב שלנו".

ומה יש עוד לאכול?

"אומלט אספרגוס, קרפ פטריות, סטייק אנטריקוט והמבורגרים".

אין לחם? מה לקינוח?

"אנחנו אופים לחם טרי ופוקאצ'ות. מבחר העוגות שהיה השבוע כלל: שזיפים (מזן 'מטלי') ועוגת משמש, וכן סברינה עם קצפת".

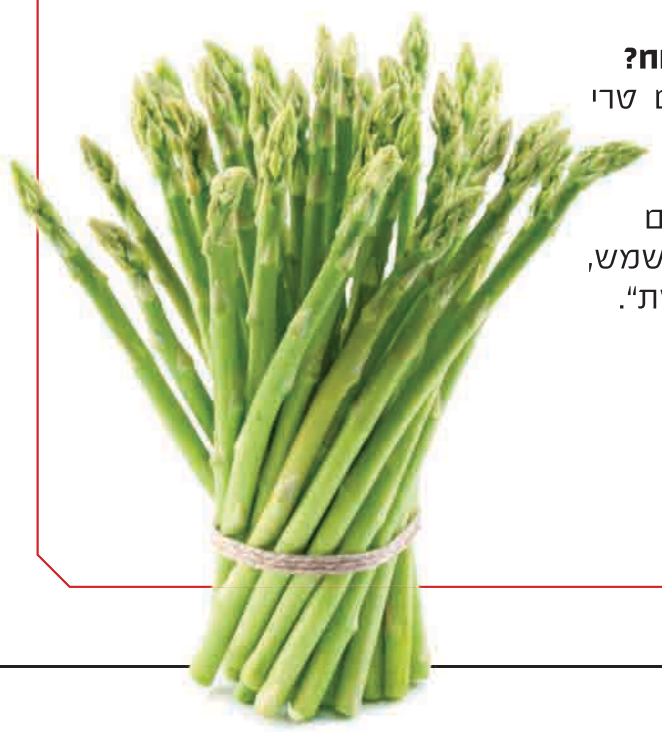

בים, בדואר אוויר וביבשה

מכתב שנשלח מקיבוץ מזרע למושב תל עדשים. אספן ישלם כ-1,500 דולר

שלושה בולים, בעריכים 250-500-1000 מיל. היקרים בישראל

מכתב רשום מהמושבה כינרת. רק שלושה ידועים

גלויות ומכתבים הצליחו למצוא את דרכם למושבים ולקיבוצים מרוחקים ונצורים באמצעות מטוסים ובדרכים פתלתלות, בזמן שמערכת הדואר בישראל רק החלה את פעילותה העצמאית, בעת מלחמת השחרור. תערוכה בין-לאומית לכבוד בולי המדינה העברית מספרת על עלילותיהם, מציגה אוספים יוצאי דופן ועונה על השאלה: כמה שווים לאספנים דברי דואר נדירים שנשלחו משדה יעקב או מכפר ברוך, למשל, בשנותיה הראשונות של המדינה, ומצאו מנוחה בבוידעם שלכם? רמז: אלפי דולרים

זהר נוי

השנה: 1972, המחזה היה מוזר ביותר: קבוצת פקידי דואר ואנשי משרד הברי־אות הגרמני חמורי סבר העמיסה מעטפות דואר על שולחן רחב מידות ואחר כך גיה־צו אותן בקפדנות שוב ושוב עד שהתוצאה השביעה את רצונם. לאחר מכן, הטביעו בחגיגיות חותמת אדומה על המעטפות ובה הכיתוב: "גוהץ ועבר חיטוי". המכת־בים הושבו אחר כבוד לבעליהם, אזרח יוגוסלביה לשעבר שהגיע לנמל התעופה ובכליו המעטפות.

האיש, שהועבר לרשות הרופאים המחו־זיים, נחשד בנשיאת מחלת האבעבועות השחורות, שבאותה שנה הייתה אמורה להיות שריד עבר בלבד, אך חיידקיה פרצו במקומות נידחים והיו עלולים להעביר את המחלה שוב לאירופה. אחת המעטפות הללו, שגוהצה על מנת להדביר חיידקים אם היו עליה, הגיעה לאוסף נכבד המצוי ברשותו של דוקטור הדי פייבל מגדרה.

אוספו של ד"ר פייבל, אוספי בולים נדי־רים ופריטים מיוחדים וכן כ-5,000 דפי תצוגה עם עשרות אלפי פריטים בולאיים יוצגו בתערוכת הבולים הבין-לאומית "תל אביב 2013", שתתקיים בימים 26-30 במאי, בגני התערוכה בתל אביב, בארגון התאחדות בולאי ישראל והשירות הבולאי של דואר ישראל (הכניסה חופשית).

ד"ר פייבל (56), נשוי ואב לבת, רופא מחוז דרום של קופת חולים מאוחדת, גאה מאוד במעטפה הנדירה, אחת מאוסף מרשים הקשור לחיטוי דברי דואר, אמצ־עי שהיה נפוץ בעולם מזה מאות בשנים, אפילו לפני שנתגלו החיידקים והנגיפים

> **ב-14 במאי 1948 הוכרז על עצמאות מדינת ישראל. כשמטוסי האויב החלו לתקוף, פחות מ-48 שעות אחר כך, הוציאה המדינה החדשה את בולי הדואר הראשונים שלה. עד היום הונפקו בישראל כ-2,094 בולים**

טפט "הפני השחור"

המצאה של הממלכה הבריטית

ההתחלה של אספנות הבולים: שימוש בבולים הבריטיים, הראשונים בעולם, כציפוי לקירות חדר שינה

אחת האספניות הראשונות של בולים הייתה ודאי אישה לונדונית, שציפתה את קירות חדר השינה שלה בעותקים משומשים רבים של "הפני השחור", הבול הראשון שהוציאה הממלכה הבריטית והראשון בעולם, בשנת 1841.

כשנה קודם, החלו בהנפקת ה"פני השחור" בבריטניה, ועד כה הונפקו יותר מ–500 מיליון בולים בנושאים שונים בכל רחבי העולם. בשנים האחרונות מונפקים מדי שנה בין 10,000 ל–12 אלף בולים שונים ביותר מ–300 רשויות דואר בעולם, חלקן מדינות עצמאיות וחלקן שטחי חסות למיניהם. עם המדינות הפוריות ביותר בהנפקת בולים נמנה האי הקטן סנט וינסנט השוכן בים הקריבי, שמדפיס יותר מ–700 בולים שונים, המיועדים רובם ככולם לאספנים ברחבי תבל, מדי שנה.

מספר אספני הבולים בעולם מועך ביותר מ–200 מיליון, מהם מאות אלפים העוסקים בתחביב זה ברצינות רבה ומשקיעים כסף רב בטיפוח האוסף. הבול היקר ביותר כיום הוא בול שבדי שהונפק בשוגג בצבע צהוב במקום בצבע ירוק. בעליו הגאה של הבול השגוי, ממנו יש עותק אחד ויחיד בעולם כולו, שילם עבורו בשנת 1996 סכום נאה: שני מיליונים ו–875 אלף פרנקים שוויצריים.

עם הבולים היקרים בעולם נמנים בול גוויאנה הבריטית (קיים רק עותק אחד בלבד) עבורו שולמו בשנת 1980 935 אלף דולרים, ובול מאוריציוס הכחול שנמכר לאחרונה תמורת מיליון ו–722 אלף פרנקים שוויצריים. אחד הבולים היקרים שהוצגו בארץ לפני מספר שנים הוא "הג'ני ההפוך", שהונפק בארצות הברית בשנת 1918 ובמרכזו מטוס שהודפס הפוך. מחירו: 400 אלף דולר.

הפריט הבולאי שעבורו שולם הסכום הגבוה ביותר עד כה הוא מעטפה שנשלחה ממאוריציוס לבורדו שבצרפת, היחידה שעליה מודבקים שני בולי מאוריציוס, האדום והכחול, זה לצד זה. תמורת המעטפה שילם האספן שקנה אותה חמישה מיליונים ו–750 אלפי פרנקים שוויצריים.

הבול הגדול בעולם הונפק בסין בשנת 1914, וגודלו היה 24.8 X 7 ס"מ. הבול הקטן ביותר הונפק בקולומביה בשנת 1863 וגודלו היה 0.8 X0.95 ס"מ בלבד.

הבול בעל הערך הנקוב הנמוך ביותר הונפק במושבה הצרפתית הודו–סין בשנת 1922, וערכו היה עשירית סנט. הבול בעל הערך הנקוב הגבוה ביותר הונפק בתקופת האינפלציה הנוראה בגרמניה של שנת 1923, וערכו הנקוב היה 50 מיליארד מרק.

הבול חסר הערך ביותר הונפק בהונגריה בשנת 1946. ערכו הנקוב של הבול היה אמנם שלושה ביליון (3,000 מיליארד) פֶּנגוֹ, אולם האינפלציה הדוהרת באותם ימים נוראים בהונגריה גרמה לכך ששער החליפין עבור פני אנגלי אחד היה 150 ביליון (150 אלף מיליארד פֶּנגוֹ).

בולי שוקולד משווייץ. יותר מ–200 מיליון אספנים בעולם

נושאי המחלות.

בין ייעוץ רפואי, מתן חוות דעת מקצועיות וניהול מרכזי בריאות במחוז גדול מוצא לו ד"ר פייבל זמן לתחביבו הנדיר, איסוף הבולים, בסופי השבוע. לרופא האספן יש מספר אוספים מרשימים. בין היתר, הוא מחזיק באוסף של ההיסטוריה של הדואר ברומניה. אוסף מכובד אחר שברשותו, קשור לבולי הצלב האדום, זכה במדליית זהב עולמית. אוספים נוספים הם בולי דואר ישראל בשטחים והמלחמה במחלות זיהומיות.

ד"ר פייבל מסביר, כי לפני מאות שנים לא ידעו כמובן על הגורמים למחלות, אך סברו שיש משהו רע באוויר שעלול להיות מופץ, בין היתר, על ידי דברי דואר שהגיעו ממקומות שונים בעולם. אחת השיטות לחיטוי דברי דואר היה לשים אותם בהסגר ולחטא אותם, נוהג שהיה שריר וקיים גם במאה שעברה. שיטות אחרות היו טבילת מעטפות בחומץ ובעיקר גיהוץ שלהן, כדי להמית את הרוע.

המכתבים הפרטיים נפתחו לשם השמדת המחלות שנשאו לכאורה, לפעמים גם לשם ריגול, ונסגרו מחדש עם חותם שעווה שאישר את ניקיונן. על מנת לאפשר את חדירתם של אדי חומר החיטוי טוב יותר לתוך המכתבים והשמדת מה שכינו "הגורמים הרעים", בוצעו בחלק מהמקומות חתכים על פני המעטפות או חירור עם מכשיר חד.

תהליך חיטוי הדואר נמשך לסירוגין עד סוף המאה ה–19 ושיטות רבות נוסו במהלך השנים. בתחילה, בוצע החיטוי באמצעות ריסוס חומץ על המכתבים, שהיה כמובן פוגע בנייר ובדיו. שיטות נוספות היו עישון המכתבים, הכנסתם לתנורים ומאוחר יותר הנחת המעטפות ב"אוטוקלב" (מכשיר חיטוי המשמש במעבדות מחקר).

מעטפות דואר שעברו את תהליך הניקיון היו זוכות לחותם מיוחד, שמהווה כיום פריט יקר ערך בכל אוסף בולאי מכובד. בחלק מהמדינות הוטבעו חותמות על פני המכתבים שאישרו את ביצוע פעולת החיטוי ולפעמים היה רשום גם המקום שבו בוצעה הפעולה. לא רק מכתבים עברו את התהליך: המחאות ועיתונים עברו תהליך דומה וגם הם יוצגו בתערוכה.

שיא תקופת חיטוי הדואר היה במאה ה–19 בעת התפרצות החולירע, בעיקר בשנות ה–30 של המאה. מפעל ענק סביב העולם עסק בחיטוי הדואר עד שבהדרגה התברר שאינו נחוץ, ואף על פי כן, במאה ה–20 בוצע עדיין חיטוי הדואר במקומות מסוימים, למשל מכתבים שנשלחו מבתי חולים לחולי צרעת, לרבות בארצות הברית.

המכתב הראשון שידוע בוודאות שחוטא הוא משנת 1459, מוונציה, איטליה, ומצוי באוסף בולים שיוצג בתערוכת הבולים בתל אביב. בין הפעמים האחרונות שבהן חיטאו מכתבים בתקופתנו הפעולות התרחשו ב–1964 ביפן, שם חיטאו מעטפות של חולי שחפת וב–1972 בהנובר בגרמניה, שבה חיטאו מעטפות של מי שנחשד כנשא מחלת האבעבועות השחורות. כיום, ברור שרוב אמצעי החיטוי היו לא רלוונטיים למחלות של אותם ימים, כגון דבר ומאוחר יותר חולירע והקדחת הצהובה.

בימינו יודעים שיש מחלות מידבקות שאכן יכולות לעבור דרך מכתבים ולכן לנו זכורות המעטפות המפחידות עם חיידקי אנתרקס (גחלת) שגרמו לבהלה בשנת 2001 בלא מעט מדינות בעולם. אחרי התקפת הטרור על מגדלי התאומים ב– 11 בספטמבר אותה שנה, שוגרו באר־צות הברית מעטפות ובהן חיידקי המחלה.

פתיחת המעטפות על ידי פקידי דואר שלא היו מודעים לסכנה גרמה למותם של שלושה מהם. שלטונות המדינה הפעילו מיד מספר מכונות משוכללות שהיו מסוגלות להשמיד את הקופסית (קרום תא) של החיידק ולגרום למותו. חלק מהדואר שטופל כך היה מיועד למוסדות של מוסלמים. על המעטפות הודבקו חותמות מיוחדות שונות בין בתי הדואר. על החותמת נרשם שהמעטפה עברה חיטוי או שנבדקה. אם היה חשד שתוכן המעטפה נפגע, דואר ארה"ב השתמש בשקיות פלסטיק וציין עליהן, כי בוצע תהליך של חיטוי של תוכן המעטפה, כגון סרטי צילום, תרופות, או חומר אלקטרוני, וייתכן שנפגע.

המכתבים האלה, שחלקם יוצג בתערוכה, נשארו היום עדות היסטורית לצורות ההתמודדות של האנושות במחלות מסתוריות, לאורך השנים.

מקום של כבוד

בתולדות הדואר של ישראל ובמיוחד בתקופת מלחמת השחרור, לקיבוצים ולמושבים בישראל יש מקום של כבוד. חלק מהיישובים עמדו בחזית הקרבות ובנגב, לדוגמה, היו היישובים מנותקים ונתונים במצור. למחרת הכרזת המדינה נפתחו כל סניפי הדואר בערים, במושבים ובקיבוצים, למעט בירושלים, בנהריה ובצפת שהיו נצורות, ופעלו במשך כל תקופת הממשל הזמני של מינהלת העם (שנמשכה שבועיים).

בתערוכת הבולים הבין–לאומית יוצגו מכתבים מוטסים ומכתבים שהגיעו אל קיבוצים ומושבים בתקופת מלחמת העצמאות בדרכים פתלתלות. לאספנים, דברי דואר שהגיעו בדרך–לא דרך, ולפעמים מן האוויר, שווים כסף רב. דואר רשום מייישובים קטנים מתקופת "מינהלת העם" בשנת 1948 נדיר ומבוקש ומכתבים מוטסים על ידי ארגון ההגנה ליישובים שהיו מנותקים ונתונים במצור בתקופה שלפני הקמת המדינה נמכרים בשוק האספנים באלף דולר ומעלה.

מכתב רשום מקיבוץ מזרע שוויו כ–1,500 <<<

בולים לרגל 65 שנה למדינה. יחסית למספר תושביה, ישראל במקום 10 בעולם בהישגים בתחום

סיפורה של מעטפה

אספן בולים המתעניין בתולדות הדואר ובוחן בקפידה את הסימנים המופיעים על המעטפות המגיעות לי־דיו, כמוהו כארכיאולוג המחזיק בידו ממצא מן העבר. פריט הדואר מקפיא את התנאים ששררו בעת העברתו מן השולח אל הנמען ומהווה תיעוד מכלי ראשון, הן של ההיסטוריה של שירותי הדואר, והן של ההיסטוריה הכללית בתקופה שבה נשלח.

כזו היא המעטפה שבתמונה. היא מציגה בפני הקורא פרטים רבים: חילופי שלטון, תנאי מלחמה, שינוי המטבע ומצב היישוב היהודי בארץ ישראל בימיה הראשונים של מדינת ישראל, בעיצומה של מלחמת העצ־מאות.

השולח

המכתב, מתוך האוסף של האספן אי־תמר קרפובסקי, נשלח מקיבוץ ניר עם שבנגב, כפי שניתן ללמוד מהכתובת הרשומה בצדה האחורי של המעטפה. באותן שנים, לא היו בתי דואר בקיבו־צים. המכתבים שנועדו אליהם נשלחו לתיבות דואר בערים הגדולות, משם דאגו הקיבוצים למשוך, אחת לתקופה, את דברי הדואר. כתובתו של קיבוץ ניר עם הייתה תא דואר 5093 תל אביב.

הנמען

המכתב נשלח אל קבוצת גבעות זייד, לכתובת: ת"ד 239 חיפה. קיבוץ "גבעות זייד" הוקם על ידי קבוצה מבוגרי מקווה ישראל, שביקשו להנ־ציח את זכרו של השומר אלכסנדר זייד, שנרצח בשנת 1938, ועלה על הקרקע באזור עתיקות בית שערים בשנת 1940.

עם השנים, הצטרפו לחבורת המייס־דים קבוצות נוספות, אולם בין הקבו־צות התגלעו חילוקי דעות, והקיבוץ עמד בפני קשיים רבים, חברתיים בעיקרם. בשנת 1957 התפרק היי־שוב, ומרבית החברים עברו לקיבוץ "אור הנר" שבדרום הארץ. על מקומו של קיבוץ "גבעות זייד" הוקם בשנת 1972 "כפר התקווה", לבעלי צרכים מיוחדים.

העברת המכתב מהנגב

עם פרוץ מלחמת העצמאות הטילו הערבים מצור על יישובי הנגב, והתנ־ועה התאפשרה בשיירות מאובטחות בלבד. בשלב מסוים, נחסמה גם אפ־שרות זו, והקשר היחידי נשמר באמצ־עות מטוסים קלים.

המעטפה נשלחה מקיבוץ ניר עם בעת שהיה נתון במצור. ככל הנר־אה, נמסר המכתב לחייל שנסע באחת משיירות האספקה, והוא התבקש לה־עביר את המכתב לבית הדואר באחד היישובים בדרכו.

אפשר להבחין, כי יש קמט במרכז המעטפה, במקום שבו קופלה לשנ־יים. סימן זה מאפיין רבות מן המעט־פות שהועברו באמצעות שליח, משום שהשליח נהג לקפל את המעטפה כך שיתאפשר להכניסה לכיס החולצה.

כשהגיע השליח לראשון לציון, הוא שלשל את המכתב לתיבת הדואר של בית הדואר המקומי.

הטיפול במכתב בראשון לציון

שולח המכתב הדביק על המעטפה בול דואר בערך נקוב של 10 מיל, התעריף הנכון למשלוח מכתב רגיל בארץ, אולם היה זה בול ישן מתקו־פת המנדט הבריטי. תוקפם של בולים אלה בוטל עם הקמת המדינה, והחל מ־16 במאי 1948 נאסר על השימוש בהם.

סביר שלא היו ברשות השולח, שהתגורר בקיבוץ ניר עם המנותק, בולי "דואר עברי" של מדינת ישראל, או שלא היה מודע לתקנה האוסרת על המשך השימוש בבולי המנדט. ידועים מקרים שבהם התחשבו פקידי הדו־אר במצב, ונהגו לפנים משורת הדין במכתבים שנשלחו מאזורי הלחימה, אולם לא כך נהג פקיד הדואר בראשון לציון.

הפקיד סימן סביב הבול קו בצבע אדום, שנועד להדגיש, כי אינו בתוקף. הוא לא החתים את הבול, אלא הטביע את החותמת של ראשון לציון בחלקה התחתון של המעטפה. החותמת נוש־את את התאריך 23 במאי 1948.

יש לשים לב, כי בדואר ראשון לציון עדיין השתמשו במועד זה בחותמת המנדטורית, ולא בחותמת החדשה של דואר ישראל. בנוסף, הטביע פקיד הדואר בצדה הימני של המעטפה חותמת ובה דרישה לתשלום קנס בסך 20 מיל, כפל התשלום עבור המכתב.

הטיפול במכתב בחיפה

כשהגיע המכתב לבית הדואר בחי־פה, הדביק פקיד הדואר על המעטפה בולי קנס, על מנת לגבות את התש־לום מן הנמען. משום שבאותה תקופה לא היו בולים מיוחדים לצורך גביית קנסות, הודבק על המכתב בול דואר רגיל מסדרת בולי דואר עברי, ועל גביו הוטבעה חותמת עם האות האנ־גלית T (קיצור של המילה TAX, כלומר "מס").

פקיד הדואר החתים את המעטפה בחותמת דואר ישראל התלת־לשונית (עברית, אנגלית, ערבית) של חיפה. החותמת נושאת את התאריך 26 במאי 1948.

מכתב אל קבוצת גבעות זייד. נשלח מקיבוץ ניר עם הנצור

מכתב שעבר חיטוי. בימינו יודעים שיש מחלות מידבקות הנלוות לעבור דרך מכתבים

דולר (רק שלושה כמותו ידועים), מכתב רשום מגבעת חיים שוויו כ–2,000 דולר (ידועים רק שלושה), מכתב רשום, אחד משלושה, משדה נחום שוויו כ–2,000 דולר, מכתב רגיל ממושב שדה יעקב שוויו כ–2,500 דולר (רק שניים ידועים), מכפר ברוך שוויו כ–1,000 דולר (רק כעשרה ידועים), מכתב רשום מקיבוץ טירת צבי שוויו כ– 4,000 דולר (היחיד שידוע), מכתב רגיל מקיבוץ נען שוויו כ–1,000 דולר (שבעה ידועים בלבד), מכתב רשום מהמושבה כנרת שוויו כ–2,000 ₪ (רק שלושה ידועים), מכתב רשום מקיבוץ אשדות יעקב שוויו כ–5,000 דולר (ארבעה בלבד ידועים), מכתב רשום מקיבוץ אפיקים שוויו כ–5,000 דולר (רק שניים ידועים), מכתב רשום מכפר יהושע שוויו כ–2,000 דולר (רק ארבעה ידועים), מקיבוץ אלונים ידועים שישה–שבעה מכתבים רשומים ושווי כל אחד מהם כ–3,500 דולר.

שלושה בולים, בעריכים 250–500–1000 מיל, שווים כיום כ–5,500 דולר והם היקרים בישראל. במכירה פומבית של בולי י' צחור נמכרה צמדת גלופה (אר־בעה בולים) של בול דואר עברי בעריך שלושה מיל בניקוב 10X10 תמורת 26 אלף דולר, ומכתב מירו־שלים לקהיר עם בולי מנדט משנת 1918 נמכר ב–50 אלף דולר. עד היום הונפקו בישראל בולים שעוצבו סביב כ–2,300 נושאים.

ייתכן שבולים נדירים ויקרים מצויים באוסף הבולים הביתי שלכם ואולי בין המסמכים הישנים של הסבא או ההורים יש מכתבים שיש להם ערך אספני. כמה? את התשובה ניתן יהיה לקבל, ללא תמורה, על ידי מומחים לבולים שיפעלו בתערוכה.

בולי המדינה הראשונים

בתערוכה יוצגו בוליה הראשונים של מדינת ישראל, בולי דואר עברי, שהחודש ימלאו להם 65 שנה, כמו למדינה. מוזיאון הדואר והבולאות יציג, בין היתר, שלושה גיליונות דפוס מיוחדים בלתי מנוקבים של בולי דואר עברי, בעריכים 5, 10 ו–500 מיל שהודפסו במיוחד לתערוכת הבולים IMABA בשוויץ.

ירון רצון, מנהל השירות הבולאי בדואר ישראל, בטוח שהתערוכה תהיה מוקד משיכה מהנה לכל המשפחה ותציע הפתעות ופעילויות. השירות הבולאי הנפיק פריטים בולאיים חדשים, במיוחד לתערוכה. הקהל יוכל להצטלם במקום ולרכוש גיליון "הבול שלי" עם תמונה אישית, המשולבת בתמונות של העיר תל אביב או בעיצובים מיוחדים לציון 65 שנה למדינה. גיליון לכבוד "שביל ישראל" של החברה להגנת הטבע יושק ביום הפתיחה.

בתערוכה תינתן הדרכה על עולם הבולאות ויוצגו דוכנים של סוחרי בולים מהארץ ומחו"ל. בצד האוס־פים התחרותיים, הוקם בתערוכה גם אגף הדרכה, שבו יוכלו המבקרים ליהנות משורה ארוכה של פריטים בולאיים מעניינים ומשעשעים: בולים במגוון צורות וגדלים, מודפסים על חומרים מוזרים כדוגמת ברזל, עץ ומשי; בולים תלת–ממדיים, ובולים שבהם הוסתרו מסרים סודיים; בולי תעמולה שעו־ררו מחאות דיפלומטיות ואף הובילו לפרוץ מלחמות עקובות מדם, בצד בולי צדקה שת־רמו לקידום מטרות נעלות בכל רחבי תבל. בולים שבעיצובם נעשו טעויות מצחיקות ומביכות, בצד בולים חשובים המתעדים מאורעות היסטוריים רבי חשיבות.

טובעים במספרים

ב–14 במאי 1948 הוכרז על עצמאות מדי־נת ישראל. כשמטוסי האויב החלו לתקוף, פחות מ–48 שעות אחר כך, הוציאה המדינה החדשה את בולי הדואר הראשונים שלה. עד היום הונפקו בישראל כ–2,094 בולים.

לארצות כמו אנגליה, גרמניה וארה"ב יש מספר רב של אוספים שזכו במדליות גבוהות בעולם, אך אם נמדוד מעמד ביחס לגודל האוכלוסייה, ישראל ממוקמת במקום 10 בעולם! לישראל יש גם תשעה שופטים בולאיים בין–לאומיים, המוזמנים לשפוט בתחרויות החשובות ביותר.

בין האספנים הישראלים הבולטים: איש הנפט צבי אלכסנדר זכרו לברכה, וייבדלו לחיים ארוכים: יוסי חכמי – לשעבר יושב ראש תשלובת הביטוח "הפני־קס"; פחות מפורסמים מחוץ לעולם אספני הבולים, אבל מוכרים בין האספנים בכל העולם: יעקב שבתאי, טייס אל על בעבר, שזכה במדליה הגבוהה ביותר על אוסף בולי "דואר עברי", ויגאל נתנאל, אספן של בולי יפן הקלאסית והמערבי היחיד שזכה במדליית זהב ובפרס ראשון בתערוכה עולמית של בולים על אוספו – כבוד שבו זכו לפניו אך ורק אספנים יפניים. כל האנשים המוזכרים בנו אוספים לא למען השקעה, אלא להנאתם, אך תוך שמירה על ערך אוספיהם.

לבולי מדינת ישראל יש ייחוד בתחום הבולאות הבין–לאומית המודרנית (לאחר מלחמת העולם השנייה), בזכות השובל (ההסבר) המודפס בדרך כלל בתחתית השורה התחתונה בכל גיליון בולים. בולי ישראל (בלתי–משומשים, משומשים ומעטפות יום ההוצאה) מהשנים 1948–1952 מבוקשים מאוד ומחי־רם בהתאם.

כ–5,000 דפי תצוגה עם עשרות אלפי פריטים בו־לאיים, ביניהם אוספים נדירים ופריטים מיוחדים, יוצגו בתערוכת הבולים הבין–לאומית שתתקיים בי־מים 26–30 במאי 2013, בגני התערוכה בתל אביב, בארגון התאחדות בולאי ישראל והשירות הבולאי של דואר ישראל.

תחרות בין אספנים

תערוכת הבולים הבין–לאומית מביאה לידי ביטוי מחקר של שנים רבות והתמחות בענפי הבולאות השו־נים ולכן, היא פסגה של הישגי האספנים. בולים נדירים ודברי דואר יקרי ערך בנושאים שונים יוצגו בתערוכה, בהשתתפות מציגים מתשע מדינות: ארה"ב, סינגפור, רוסיה, קפריסין, צרפת, אנגליה, דרום אפריקה, קנדה וטורקיה. האספן המפורסם ביותר מישראל, איש הבי־טוח לשעבר יוסי חכמי, יציג אוסף שהוא בין הטובים בעולם בתחומו: בולי הקנטונים (המחוזות) של שווייץ.

התערוכה מהווה למעשה תחרות בין אספנים: כל מוצג מוערך על ידי צוות שופטים מוסמכים מטעם איגוד הבולאות העולמי ועל בסיס הניקוד מחולקות מדליות למציגים. כל התצוגות מחו"ל הן ברמה הבין–לאומית הגבוהה ביותר על פי תקנון איגוד הבולאות העולמי.

בפעם הראשונה, יתחרו זו בזו ארצות הברית, המ־עצמה הבולאית הגדולה ביותר בעולם, ורוסיה, שמאז שינוי המשטר הבולאות בארץ זו התחילה להתפתח בתחום. מכיוון שבניית אוסף לתחרות אורכת שנים רבות, רוסיה טרם השיגה את יריבתה הגדולה, אבל מתקדמת בכל שנה, ובתערוכה בתל אביב עשויה להקשות על ארה"ב. גם הרמה של נבחרת המציגים הישראלית טובה מאוד ועל הרוסים לעבור קודם את ישראל, לפני שישיגו את ארה"ב.

machita106@gmail.com

עונת החתונות

למה לא מזמינים אותנו לאף חתונה? החברות שלי מוזמנות לשתיים ואף לארבע חגיגות, ואנחנו - כלום! גם אני רוצה לטעום מבר המשקאות האקטיבי וממתוקים שמגיעים עד אליי

שבעת שבועות העומר עברו חלפו להם, התחילה עונת החתונות, ואתה הגיעה גם שיחת טלפון היסטרית מחברה שלי, שתוכנה העיקרי היה: "הצילו!". בהכירי את חברתי וביודעי ששמה האמצעי הוא "דרמה", לא הטיתי תשומת לב מיוחדת לזעקה בקולה (מניסיון עבר, זה בדרך כלל נגמר בכמות הכביסות וההסעות שהיא עשתה באותו יום), אבל בכל זאת ניסיתי להיות אמפטית ושאלתי אותה לסיבת ההיסטריה היומית.

"אני מוזמנת לארבע חתונות", היא אמרה לי.

"וחסרה לך הלוויה אחת לסט?", גיחכתי בחור סר טקט.

"תצחקי, תצחקי. נראה אותך חותכת אלפיים שקל מהתקציב החודשי שלך". וואלה, צודקת. באמת "ברוך" אמתי. כד לעודד אותה פצחתי בשיר:

"בקיץ הזה תלבשי ישן,
כי הכסף הלך על הצ'ק"...

נפרדתי ממנה במילות ניחומים (בעיקר על חברה כמוני) ונשמתי בהקלה – אני לא מוזמנת (בינתיים) לאף אירוע הקיץ.

אחרי כמה ימים הסיפור חזר על עצמו עם חברה אחרת. היא הוזמנה אומנם רק לשתי חתונות, אבל גם לבת מצווה אחת. כקיבוצניקית תפרנית למדי, הראש שלה עסק בחישובים מסובכים יותר מקביעת הריבית בבנק ישראל, במטרה למצוא את הסכום המינימלי שהיא יכולה לרשום בצ'ק ועדיין לא להימחק מרשימות החברים. לשם כך, היא הסבירה לי, צריך ללכת קצת אחורה ולהיזכר בכמה כל אחד הביא לה באירועים שלה, להוסיף על זה את המדד, פחות שעת החתונה, כפול מספר הנפשות, פחות ההנחה למוזמנים שלא אוכלים גלוטן ומטוגן, בטח לא אחרי שמונה בערב. יצא שהחתן והכלה חייבים לה קצת, אבל בנדיבותה היא התעלמה מכך...

חטפתי ממנה ומהחישובים שלה כאב ראש רציני והלכתי לישון. ובחלומי, הנה אני לובשת שמלה אביבית חדשה, בידי מעטפה ובתוכה המחאה ואני ומהדסת לי לתוך אולם חתונות, כולי חיוכים, וכשלבי טוב עליי ביין ובשאר משקאות אלכוהוליים בצבעים זרחניים, אני מרקדת לי לצלילי משה פרץ. כשמשה הגיע לסלסולים בטונים הגבוהים, התעוררתי מזיעה ומוטרדת.

התקשרתי לחברה שלי כדי לנתח אתה את החלום, אבל היא בדיוק מיהרה למספרה, יש לה אירוע שהיא מוזמנת אליו בערב.

"תגיד", שאלתי את החקלאי שלי, "למה כולם מוזמנים לחתונות ולאירועים, חוץ מאתנו?". הוא הרים את מבטו מהסודוקו היומי, הביט בי במבט נוגה משהו, חשב ארוכות וקנטר: "כנראה שאין לנו חברים".

"לא, באמת למה?" לחצתי וליתר ביטחון, גם לקחתי לו את העיתון.

הוא לא הבין. הרי אם אנו כבר מוזמנים לחתונה, הקיטורים שופעים ממני כלבה רותחת, וחוץ מזה, אני באמת רוצה שהוא יזכיר לי את החתונה האחרונה?

"החתונה האחרונה", שאליה התכוון אישי היקר, הייתה של קרובת משפחה לא מאוד קרובה שלי, אבל בחישובי הנוסחאות שעשיתי (כן, גם אני מתמטיקאית לעת מצוא), יצא שאני צריכה להראות בה נוכחות.

זו הייתה אחת מהחתונות היותר–עלובות שבה היינו, וחוץ מהעובדה שלא אכלתי כלום כל הערב, הייתי צריכה לשאוף עשן סיגריות בחדר הסגור ולהדק את ההיכרות שלי עם הרפרטואר של כמה זמרים מזרחיים אזוטריים, בעוד שאני מכירה בקושי גם את השירים של המפורסמים שבהם. וכאילו לא די בכך, התברר לי כעבור מספר ימים שהחתן גנב את כל כספי החתונה וברח לחו"ל. כך ירדו 500 שקלים לטמיון במהירות, אבל לא נורא, לפחות אני יודעת שבפריז יש מישהו שנהנה מהם.

טוב, האמת היא שהוא די שכנע אותי שלא נורא שאנחנו לא מוזמנים, אבל בכל זאת קצת התעצבתי ושקעתי לי בנרגנות ובמרירות קלות. הרגשתי שאני מפסידה משהו. לפני מספר שנים חתונה הייתה אירוע שחזר על עצמו, פחות או יותר, ועורר במוזמנים בעיקר פיהוקים וביקורת על הרבע–עוף, אבל בשנים האחרונות התרחשה אבולוציה מרשימה בחתונות...

הנה רשימה אקראית של חידושים בחתונות, שעליהם שמעתי מאנשים שאני מכירה והוזמנו לאירועים לאחרונה: בר אקטיבי (מה זה בר פסיבי?), תא צילום, זיקוקי דינור, מופעי מעוף וקרקס (מהההה?!), בר מתוקים נייח, בר מתוקים נייד (הממתקים מגיעים עד אליי? אני חייבת להיות שם!), תותח קונפטי, הפרחת יונים, הפרחת בלונים, הפרחת פרפרים (אני נוכחת רק בהפרחות מסוג אחר לגמרי)... אז אני שואלת אתכם – מה הפלא שגם אני רוצה קצת קולטורה בחיי?

זיקוקי דינור. הרגשתי שאני מפסידה משהו — צילום: אדי ישראל

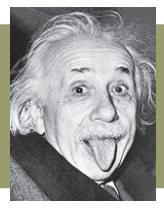

amosquitoz@gmail.com עמוס צימרמן ©

תשבץ היגיון מס' 34

מאוזן:

1. (עם 20 מאונך) מלך החיות איבד את מקום עבודתו לקוסם (4,4); 4. כתובת גמל שעושה נעים (4); 8. (עם 19 מאוזן) משתוקק להשמע כמו אחד שגילו אותו (4); 9. איזה אוטו יש לדוהרי העיר הגדולה? (6); 11. כדורגלן העבר שלף מן המים את המלוכסן (4,3); 12. חוק בעדינות (3); 13. ראו 3 מאונך; 15. אלומות הטיפש שאוכל בשר (7); 18. לוקחת חלק ממעופפת שחורה (6); 21. אומר "קישטה!" לחלקה (4); 22. אלו נוצות יש לפיטר במות? (6).

מאונך:

1. למד משהו חדש מחברי הכנסת (5); 2. עיר לא עייפה (5); 3. (עם 13 מאוזן) קסמים באופל אימתני (5); 5. קיבוץ בעל מטרה (5); 6. רוב בגן זהבה (5); 7. הראפר הדל משמיץ אותי (7); 10. אפשר לארגן לרבי טנק מסיפור פיטר פן (7); 13. מה הגוון של הקיטור העשוי מנוזל החיים? (5); 14. הסיני מזמר וזה גורם לו להרגיש נפלא (5); 16. רימה ערכה בצפון אירלנד (כ"ח) (5); 17. סורגת לגבר פנוי שנפטר (5); 20. ראו 1 מאוזן.

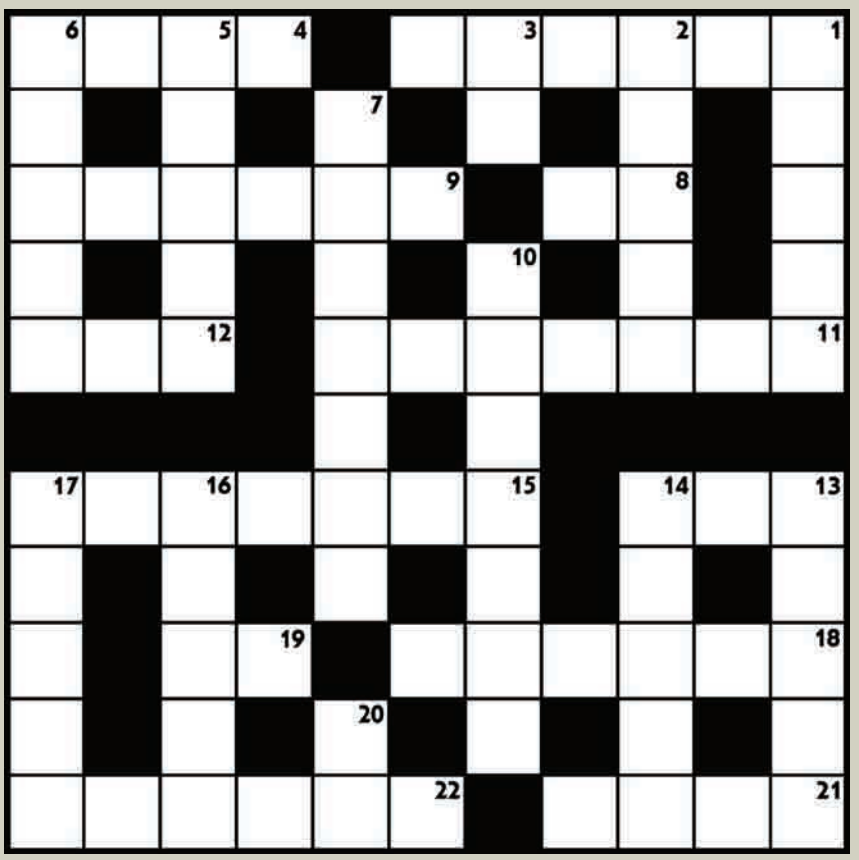

תשובות לתשבץ מס' 33:

מאוזן: 1. אדישות; 4. פורח; 9. נתיבים; 11. התמוגגו; 12. מגן; 13. אפל; 15. ונצואלה; 18. מושכמת; 19. רזון; 21. הונה; 22. דב חנין.

מאונך: 1. אלמנה; 2. יהלום; 6. חרמון; 7. מתלוצצת; 10. רגשות מעורבים; 13. אומגה; 14. לישון; 16. אמזון; 17. הסתבן; 20. חבלה.

מידע משפטי www.law-info.co.il
עורכי דין ומידע משפטי בתחום המושבים

אביגדור ליבוביץ ושות', משרד עורכי דין - www.lieblaw.co.il
מגזר חקלאי - מושבים
מכירה ורכישה של נחלות, ייצוג מול המינהל, תכנון ובניה, פיצול נחלות, העברות בין יורשים, בנים ממשיכים, צוואות
תחום עיסוק ייחודי:
מיסים, דמי הסכמה והיטלים במושבים
סניף ראשי ר"ג: רחוב שוהם 5, רמת-גן
סניף השרון: רחוב המלאכה 8, נתניה
סניף צפון: רחוב הרב לוין 15, עפולה
טל. 03-5751531 , נייד. 054-6777094

גד שטילמן, משרד עורכי דין www.ts-law.co.il
מקרקעין, מושבים, מינהל מקרקעי ישראל, משפט מסחרי
בנים ממשיכים, ירושות במושבים , ייצוג במכירת משקים ושימושים חורגים
ז'בוטינסקי 35 ר"ג, מגדלי התאומים 2 ק'7, טל. 03-6132432 gad@ts-law.co.il

גבי מיכאלי ושות'
משרד עורכי דין
www.mmlaw.co.il
בנים ממשיכים וירושות במושבים
ייצוג במכירת משקים
ערעורים על מס שבח ודמי הסכמה
ליווי משפטי ועסקי לפל"ח ולעסקים
במגזר החקלאי
רחוב אנצו סירני 40 גבעתיים, 53241
טל. 03-5714512, mmlaw@mmlaw.co.il

שדה ושות', משרד עו"ד ונוטריון
www.sadehlaw.com
מגזר חקלאי - מושבים
מקרקעין, תכנון ובניה, הפקעות
הוצל"פ, צוואות וירושות, ליטיגציה
התמחות מיוחדת:
- שימושים חורגים ופינויים
- העברת זכויות והורשה בנחלות
הגבעה 13, כפר ביל"ו, ת.ד 361, רחובות
טל. 08-9415022 , נייד. 054-5677852

אקוקה - כהן אדיב, עורכי דין
www.l-a-law.co.il
פיצויים בגין נזקים במגזר החקלאי
הצפות, שריפות, נזקי סערה, מטרדים
עובדים זרים ודיני עבודה במושבים
הסדרי סיום יחסי עובד מעביד
מניעת כפל תביעות
הסדרים מול חברות תיווך
ייצוג מעסיקים מול עובדים זרים
רח' העצמאות 16 (בית ישי), יהוד
טל. 03-5358540 , נייד. 050-6663484

לירן פרידלנד, משרד עו"ד
www.fridland.co.il
דיני משפחה
משפט פלילי
הסכמי ממון, גירושין,
אלימות במשפחה
שד' שאול המלך 39 תל אביב
טל. 03-6918635 נייד: 050-2247769

תמיר יחיא, משרד עורכי דין
תמיר יחיא, עו"ד ונוטריון
אגודות שיתופיות, מושבים,
העברת זכויות במשקים
הסכמי ממון, ירושה, צוואה
שד' התעשיה 8, אשקלון (בית ד.ס.ו.ר)
טל. 08-6758880 , נייד. 054-2666336
סניף תל אביב: 03-6879990

צחי בן עיון, עורכי דין ונוטריון
ייעוץ משפטי - גישורים * בוררויות * בתי משפט * אגודות * קיבוצים
חברות * עמותות * רשויות מקומיות * ועדים מקומיים * מושבים
רח' יוסף לוי 23, א.ת. קרית ביאליק, טל. 04-8711227, law@benayun.com

חובב איתן ושות',
עורך דין (L.L.M)
ביטוח לאומי
תאונות עבודה במושבים
נזקי גוף, ועדה רפואית,
מחלות מקצוע, סרטן עור
צוואות וירושות - מושבים
עריכת צוואות, טיפול בצו ירושה,
גישור משפחתי, בן ממשיך
קיבוץ להב, 85335 ● א.ת באר טוביה
טל. 08-8581630 , נייד. 054-7646439

דוד דהאן, משרד עורכי דין
דוד דהאן, עו"ד
מינהל מקרקעי ישראל, שימושים חורגים, פינויים, אגודות שיתופיות, מושבים, עסקאות מכר בנחלות, צוואות וירושות בן ממשיך, הסכמי ממון, פירוק שיתוף, נזקי חקלאות, ביטוח לאומי - תאונות עבודה ומחלות מקצוע
ז'בוטינסקי 1 (בית אורנים), נהריה
טל. 077-6622198 , נייד. 052-7950637

רקפת שפיים, משרד עורכי דין
ייעוץ במעבר לדיור מוגן
ופתרונות הסכמיים למשפחה במושב
התע"ש 10 כפר סבא, טל. 052-2654543

עו"ד !!
לפרסום במדור זה חייג/י
054-6766061

הלוח הירוק
כל המודעות בלוח הירוק מתייחסות לנשים ולגברים כאחד
הלוח מופץ בעיתונים

הלוח שיתן לך צבע בחיים!
טל: 03-5682878, פקס: 03-5638728
e-mail: shirly.hacohen@maariv.co.il
הזמן הירוק קו למושב יבנה לשיא

למכירה

• 1. טרקטור לנדיני רקס 80 4X4 מודל 2002 למטעים
2. משאית + דאבל קבינה להובלת פירות
3. דיסקוס 8 צלחות +24
4. מתחחת 1.60+ 1.80 מטר
5. מכונת מיון לפירות +מברשות +מסועים.
6. פורסת ניילון
7. מרסס עשבייה 500 ליטר + 1000 ליטר
8. מרסקת גזם לכרמים
9. כף קידמי לטרקטור פיאט + לפרגינסון 135
10. טרקטור פרגיסון 185 מודל 78
11. מרסס מפוח +עשבייה מכל הגדלים
12. מזבלת 3 קוב.
13. גולל טיפטוף
14. טרקטור פיאט 60- 66 למטעים מודל 86
15. מכסחת שרשרת למטעים
16. טרקטור פרגיסון דגם 240 מודל 83

*הובלות טרקטורים לכל חלקי הארץ.
054-4917064
*עצי זית גדולים במחיר מיוחד
054-4917064

מקום פרסום זה יכול להיות שלך!
03-5682878

• למכירה:
1. גו'ן דיר 40-42 מודל 89 דגם אמריקאי במצב מכני מעולה !!!
2. לנדני " אטלס" 85, 2001 , 4X4 במצב מעולה
3. פיאט 666 , 83 לאחר שיפוץ
4. פיאט 60-90 , 88 יד ראשונה +קבינה לל א מזגן
5. גו'ן דיר 21-40 , 84 4X2
6. גו'ן דיר 46-50,84 4X4
7. ג'ון דיר 20-30 דגם אמריקאי , 72
8. סאם דורדו 90, 2004 , 4 X 4 במצב מעולה
9. מתחחת "שניצקי " 160 , 200 חדש
10. מלגזת שדה מניטו 2000
11. קלטרות 7 רגלים , 9 רגלים חדש קפיצי
12. מכסחת 1,50 שניצקי
13. מעגלה הידראולי 4,00 "שניצקי " 2011 עבדה עונה אחת כחדש
14.מרסס מפוח 1,250 ליטר ניגרר נירוסטה
15. עגלת לכיש לאחר שיפוץ מתאים לדיר כבשים 300 מנות
16. עגלת הייבר דבל אלקלאי
17. פורסת 3 נקודות לטיפטוף גליל אחד.
18. מלגזת מקסליפט תלת שלבית 2010 1400 שעות יד ראשונה + אפשרות החלפה
050-7294519

הלוח הירוק

כל המודעות בלוח הירוק מתייחסות לנשים ולגברים כאחד

הלוח מופץ בעיתונים

הלוח שיתן לך צבע בחיים!

טל: 03-5682878, פקס: 03-5638728

e-mail: shirly.hacohen@maariv.co.il

הזמן הירוק | קו למושב | יבול שיא

למכירה/להשכרה

• למכירה/השכרה, מכולות וקרוואנים. הובלות בכל חלקי הארץ + מנוף 100 טון. קונה מכולות ומבנים.

052-2796686

052-8265609

052-2988852

077-2340878

• להשכרה מיכלי דולב לכל מטרה חקלאית, תעשיית ועוד, לתקופות ארוכות וקצרות.

050-5211084

פקס - 04-6650029

מחפש מחסנים במושבים מאשקלון עד חדרה, להשכרה / מכירה, מגודל 200-1500 מ"ר , רצוי עם רישיון ,

054-8151406

נופש להשכרה

• דירות מרוהטות לתקופות קצרות במיקום הטוב ביותר במרכז ברלין.

054-4273879

054-4934593

נקרו נאתו: www.berlin-ap.com

מידע משפטי וייעוץ עורכי דין

עמיר דרורי, משרד עו"ד מסחרי כלכלי

- נחלות, אגודות
- מנהל מקרקעי ישראל
- תכנון ובניה
- שימושים חורגים
- מקרקעין

כפר רות

054-5540188 ,08-9761097

drorilaw.rut@gmail.com

שילדן, שמואלי- עורכי דין

גדי שילדן, עו"ד, רו"ח וכלכלן * עינב שמואלי, עו"ד

- מכירת בתים, נחלות, משק חקלאי, מגרשים
- יעוץ מס שבח

מס שבח מחזיר כסף

אם מכרתם משק, דירה או נכס מקרקעין אחר ב-4 השנים האחרונות, וחוייבתם במס שבח

יתכן ששילמתם יותר מדי

לבדיקת העניין - נא לפנות טלפונית למשרדנו בהקדם (גם אם טופל ע"י אחרים)

* חבר ועדת מיסים לשכת עורכי הדין מחוז חיפה

אל תאחרו את הרכבת

הדס 5, מרכז טבעון - 04-9832121

יקנעם מושבה - 050-2145000

פרסום מדור עורכי דין ויעוץ משפטי הלוח הירוק

03-5682878

הצעות עבודה

לקיבוץ תצור דרוש\ה

גנן\ת לגילאי 2-3

לשנת תשע"ד, ממלא/ת מקום למשרה מלאה, רצוי ניסיון קיבוצי

קו"ח למייל:

chinuch@hatzor.org.il

לקיבוץ גבולות דרוש/ה

סייעת/מטפלת מובילה

לגן הילדים בקיבוץ

קו"ח masha@gvulot.org.il

למשתלת גן ירק באיזור המרכז

דרושים/ות

צעירים/ות לעבודה מגוונת

למשרה מלאה/חצי משרה

*מוכר ע"י משרד העבודה כעבודה מועדפת

03-5331771/3

057-5556778

מודעות ל"לוח הירוק" ניתן להעביר עד יום ג' 28.5 עד שעה 16:00

טל 03-5682878

פקס 03-5638728

e-mail: shirly.hacohen@maariv.co.il

טיולים לחו"ל

מחפשת שותפה לחדר לטיול מאורגן

של חברת דיסקברי לקנדה הרי הרוקי + שיט באלסקה

בין התאריכים 6.7 - 18.6

052-2644479 | 08-8584090

למסירה

אני חום, גבוה כבן שנה ידידותי וטוב לב מחפש בית חם ואוהב

054-7250645

מעוניין לקנות

מעונין לרכוש ציוד חקלאי ישן לתפוח-אדמה

-עקרן+מזרעה+מזרעה לבצל

052-3542754

למכירה

משתלת נאמן

שתילי פאפיה לשתילה מיידית

שתילי אננס מזן MD2

פרי גדול ומתוק ללא קוצים

אספקה בחודש אפריל 2014

טל. 054-7688039 פקס. 03-9698326

ציוד משומש לקול + מכונת מיון

מוטי 054-8020515

למכירה

1. מיכל חלב חברת בגט קיבולת 3300 בקירור ישיר
2. משקל בקר אלקטרוני של חברת שקילה נשיאה עד טון במצב חדש

050-7493921

הלוח הירוק

כל המודעות בלוח הירוק מתייחסות לנשים ולגברים כאחד

הלוח מופץ בעיתונים

הלוח שיתן לך צבע בחיים!

טל: 03-5682878, פקס: 03-5638728

e-mail: shirly.hacohen@maariv.co.il

הזמן הירוק | קו למושב | יבול שיא

הכרויות

"רעות" הכרויות

משרד הכרויות

• **למטרת נישואין רווקים/ות**

או פרק ב' בחיים. לאיכותיים

ורציניים בכל הגילאים.

הורים, מודאגים שילדכם

עדיין לא מצאו זוגיות

כלבנם, צרפו אותם למאגר

הלקוחות האיכותי. מאגר

הקיים מהצפון ועד לדרום.

24 שנים המשרד קיים.

חתונות לפני ומאחורי

תוצאות מוכחות.

04-8103456

04-9511058

• **47 ר' מהנדס נאה מאוד**

178 ס"מ בוגר טכניון מקסים

באישיותו מבוסס רציני

מאיזור הדרום,

מעונין להכיר רווקה נאה

אקדמאית אירופאית עד גיל

36 לנישואין לפרטים לפנות:

052-4403890

היצטרפות לחודש ימים

חינם!

לאקדמאים מגיל 35-45

מכל הארץ.

לפרטים לפנות לרעות

הכרויות 04-8103456

• **הסוף לבדידות**

הכרויות "נרכה"

חיפשתם מספיק, עכשיו

תוכלו להכיר את בן/בת

הזוג המתאימים

גם להורים מודאגים

שילדיהם לא מצאו

בן /בת זוג, אפשר ללא

ידיעת הילדים.

סודיות מובטחת. השירות

גם לחילונים,דתיים

וחרדיים מכל הגילאים,

ומכל חלקי הארץ גם

בעלי מוגבלויות מכל

חלקי הארץ, האהבה

מחכה לכם.

תתקשרו עכשיו !!!

טל: 054-3128706.

אביזרים לחממות

• פרופילי אלומיניום

לחממות - קנו ישירות אצל

היצרן.

* ברגים + קפיצי אבטחה.

* פרופילי אלומיניום

סטנדרטים + מיוחדים.

* קונסטרוקציות אלומיניום

למערכות סולאריות + לגגות

רעפים.

* ייעוץ מקצועי ואמין.

יגאל: 052-2343290,

פקס': 08-8594741,

eet@bezeqint.net,

www.aluminium4u.com

• **גרוש בן 66 קיבוצניק**

לשעבר מחפש קיבוצניקית/

מושבניקית. בעל שמחת

חיים, אוהב לטייל, אוהב

לשיר, ומשפחתי.

טל' 03-5344743

Bn_n@walla.com

מבנים ניידים

• **זכאי לציתר בע"מ -**

בניית צימרים / בתי עץ,

תוספות בנייה מעץ -

פרגולות ודקים.

מושב כפר ברוך,

טל': 052-4658888

www.zakai-le.com

סכרת

• פיתרון מהפכני

לסובלים מסכרת כדורי

פלא טבעיים המאזנים

את רמת הסוכר בדם.

באישור משרד הבריאות.

טל: 050-4332200.

משקים חקלאים

• יעקב גרוסמן(חבר ועדת

בניין ערים לשעבר)

מומחה למכירת נחלות

ונכסים במושבים

+דרושים משקים(הערכת

שווי נכס -ללא תשלום

jacob401@gmail.com

054-2109410

נפתח מדור מכוניות וקלנועים למכירה/השכרה כל המעוניין לפרסם

יפנה לשירלי:

03-5682878

shirly.hacohen@maariv.co.il

איתור קרקעות אבודות

ליורשים+

ליווי מקצועי בעסקאות

תמ"א 38 ע"י משרד עו"ד

052-6764957

03-5663223

רימקס עמק יזראל,

מומחים למשקים

ונחלות בגליל

התחתון ועמק

יזראל, מבחר משקים

רחב,+דרושים

נחלאות חקלאיות

, הערכת שווי נכס

חינם,

מאיר

052-3067381

שתילים למכירה

• **לכורמים בלבד!**

שתילי גפן מורכבים, גם

נטיעה מיידית.

מקור "חוות יזרעם".

"יקבי גולדברג בע"מ"

052-2339744.

טיולים לחו"ל

• **טיול לצפון הודו -**

לאדאק וההימלאיה

ההודית 15 ימים

מועד טיול ראשון:

יציאה: 4/7/13

חזרה: 18/7/13

מועד טיול שני:

יציאה: 4/8/13

חזרה: 18/8/13

לפרטים: איתי שביט -

050-5755200

או "עולם אחר" -

1-700-708-999

• **טיולים נחפץ לב**

טיולי איכות בקבוצות קטנות

2013

• **סין 20.4-10.5 מלא**

5.9-25.9 נחגים

• **גאורגיה אוטובוס**

22-29.5 מלא 4-11.7

24.6-2.7

• **גאורגיה ג'יפים**

5-12.6 1-8.10

• **איסלנד 31.7-14.8**

מחיר - $5175

יהודה חפץ-052-3864248

yehuda@hefez-lev.co.il

www.hefez-lev.co.il

הלוח הירוק

לפרסום

מודעות מילים

בכל התחומים